

Nr 5 A.

Ankom till riksdagens kansli den 11 mars 1921 kl. 4 e. m.

Utlåtande angående regleringen av utgifterna under riksstatsens för år 1922 femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(3:e avd.)

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 7 januari 1921 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 1) att

Departementschefen.
[1.]^{*)}

dels från och med år 1922 höja det ordinarie anslaget till departementschefen, nu 17,000 kronor, med 7,000 kronor till 24,000 kronor;

dels besluta, att utbetalningen av avlöningen skall ske månadsvis i efterskott;

dels besluta, att vid ingången av januari månad 1922 skall till departementschefen utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle för sagda månad hava i förskott uppburit, om dittillsvarande avlöningsbestämmelser fortfarande varit gällande;

dels ock för sistnämnda ändamål anvisa på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

Under hänvisning till vad utskottet under punkt 1 av sitt utlåtande nr 2 A anført, hemställer utskottet,

att riksdagen må,

a) från och med år 1922 höja det ordinarie anslaget till *departementschefen*, nu 17,000 kronor, med 7,000 kronor till 24,000 kronor.

*) Hänvisar till punkt i statsrådsprotokollet.

b) besluta, att utbetalningen av avlöningen skall ske månadsvis i efterskott;

c) besluta, att vid ingången av januari månad 1922 skall till departementschefen utbetalas ett belopp, motsvarande vad han skulle för sagda månad hava i förskott uppburit, om dittillsvarande avlöningsbestämmelser fortfarande varit gällande;

d) för sistnämnda ändamål anvisa på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor.

Departemen-
tets avdelning
av Kungl.
Maj:ts kansli.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att
dels godkänna följande stat för socialdepartementet att tillämpas
från och med år 1922:

[2.]

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	227,500 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,100 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	51,300 »
<hr/>	
<i>Förslagsanslag</i> 283,900 kronor	

dels ock under riksstatens femte huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 283,900 kronor.

Under åberopande av vad utskottet under punkt 4 av sitt utlåtande nr 2 A anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) bestämma antalet befattningshavare å ordinarie stat för socialdepartementet på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlönings- grad.
1 statssekreterare, arvode enligt 5 § i reglementet	—
1 expeditjonschef, arvode enligt 5 § i reglementet	—
1 byråchef för lagärenden, arvode enligt 5 § i reglementet	—
4 kansliråd	B 20
1 kansliråd, tillika fattigvårdsinspektör	B 20

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
5 förste kanslisekreterare.....	B 16
1 förste kanslisekreterare, tillika fattigvårdsinspektörens assistent.....	B 16
1 registrator.....	B 14
4 andre kanslisekreterare	B 13
1 kontorsskrivare, kvinnlig.....	C 5
3 kanslibiträden, kvinnliga.....	C 3
3 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditionsvakt	B 3
3 expeditionsvakter	B 1

b) godkänna följande stat för socialdepartementet att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	227,500 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,100 »
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i> , <i>högst</i>	51,300 »
<hr/> <i>Förslagsanslag</i> 283,900 kronor	

c) under riksstatens femte huvudtitel, med utslutande av det under rubriken *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli* uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 283,900 kronor.

3:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att nedsätta det ordinarie förslagsanslaget, högst, till övergångsstat för socialdepartementet, nu 15,600 kronor, med 5,200 kronor till 10,400 kronor.

Övergångsstat.
[3.]

Kungl. Maj:ts förevarande förslag är föranlett därav, att en av de å övergångsstat uppförda kanslisekreterarna under år 1920 befordrats till förste kanslisekreterare.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må nedsätta det ordinarie förslagsanslaget, högst, till *övergångsstat för socialdepartementet*, nu 15,600 kronor, med 5,200 kronor till 10,400 kronor.

Departementets verksamhet.

[4.]

4:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att för upprätthållande av departementets verksamhet anvisa å extra stat för år 1922 ett förslagsanslag, högst, 19,800 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 3—5 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av departementets verksamhet utgår för år 1921, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat ett förslagsanslag, högst, 10,500 kronor.

Av Kungl. Maj:t nu föreslagen höjning av anslaget är beroende dels på den nya löneregleringen för befattningshavare vid statsdepartement m. m., vilken föranleder en ökning av anslaget med 3,200 kronor eller till 13,700 kronor, dels ock därav att inrättandet av en andre kanslissekreterarbefattning å departementets fattigvårdsbyrå ansetts av behovet påkallat. För anställandet av ifrågavarande befattningshavare redan från och med den 1 juli 1921 har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för samma år äskat ett anslag å 1,950 kronor.

Utskottets yttrande.

Till stöd för Kungl. Maj:ts framställning om uppförande å extra stat i socialdepartementet av en andre kanslissekreterare med tjänstgöring å departementets fattigvårdsbyrå har anförts, att svårigheter i arbetet å byrån uppstått, till följd därav att, förutom fattigvårdsinspektören och hans assistent, å byrån icke funnes anställd någon tjänsteman med längre tjänstgöringsskyldighet, än som kunde påfordras av en amanuens. Fattigvårdsinspektörens, liksom ock assistentens uppgifter nödvändiggjorde allt emellanåt deras bortavaro från tjänsterummet, och kunde det vid sådant förhållande inträffa, att så väl inspektören som assistenten måst samtidigt vara frånvarande. Såsom skäl för framställningen ifråga har vidare framhållits, att, då till fattigvårdsbyråns handläggning hörde ärenden, med avseende å vilka biträde av juridiskt utbildad arbetskraft vore behöfligt samt varken fattigvårdsinspektören eller hans assistent ägde juridisk utbildning, det vore önskligt, att byrån alltid hade en tjänsteman med dylik utbildning att tillgå.

Av de sålunda till stöd för framställningen anförda skälen har utskottet icke blivit övertygat om, att behov av den ytterligare arbetskraft å byrån, varom nu är fråga, föreligger. Såsom av det ovan anförda framgår, har nämligen icke påståtts, att byråns arbetsbörd under senare tid ökats, utan synes det huvudsakliga skälet vara att söka däri, att inspektören och hans assistent till följd av resor i tjänsteärenden understundom icke kunnat deltaga vid handläggningen av de löpande göromål, som påvila byrån. Enligt utskottets förmenande torde emellertid det å byrån förekommande arbetet kunna ordnas på sådant sätt, att endera av berörda befattningshavare alltid kan tjänstgöra å byrån. Då utskottet jämväl funnit, att kravet på juridiskt bildad arbetskraft likaväl kan tillgodoses genom anställandet av en amanuens som en andre kanslisekretärare, har utskottet icke kunnat förorda Kungl. Maj:ts nu ifrågasvarande förslag. På grund av denna utskottets ståndpunkt kan det av Kungl. Maj:t äskade extra anslaget för upprätthållande av departementets verksamhet begränsas till 13,700 kronor.

Utskottet, som i övrigt funnit sig böra biträda vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, får sålunda, under hänvisning till vad utskottet i sitt utlåtande nr 2 A punkt 4 anført, hemställa,

att riksdagen må för upprätthållande av departementets verksamhet å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 13,700 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

5:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om godkännande av ordinarie stat för riksförsäkringsanstalten (punkt 5), samt i fråga om anslag dels för uppehållande av riksförsäkringsanstaltens verksamhet (punkt 6) dels för riksförsäkringsanstaltens dödsfallsersättningar i anledning av livförsäkring med lån ur statens egnahemslånefond (punkt 7) dels ock för ersättning till postverket och postsparbanken för bestyr med uppbörd och utbetalningar m. m. för riksförsäkringsanstalten (punkterna 8 och 9) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen [5—9.]

anmäla.

Försäkrings- 6:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10) att
 rådet. dels godkänna följande stat för försäkringsrådet att tillämpas från
 [10.] och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	66,000 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	2,000 »
Arvodet å 5,000 kronor till en var av två representanter för arbetsgivare och två representanter för arbetare, <i>förslagsanslag, högst</i>	20,000 »
<i>Förslagsanslag</i> 88,000 kronor	

dels ock under riksstatens femte huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken *försäkringsrådet* uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 88,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har i huvudsak icke givit utskottet anledning till erinran.

I den för avlöningen till ordinarie tjänstemän avsedda anslagsposten å 66,000 kronor ingå emellertid avlöningsmedel till en sekreterare, vilken Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:de lönegraden. Enligt riksdagens numera fattade beslut skall emellertid ifrågavarande befattningshavare placeras i 15:de lönegraden, och synes för den skull en nedsättning i det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet kunna ske. Utskottet har funnit berörda anslagspost böra nedsättas till 65,000 kronor och anslaget i sin helhet sålunda bestämmas till 87,000 kronor.

Utskottet anser sig i detta sammanhang böra bringa till riksdagens kännedom, att, enligt vad utskottet inhämtat, dyrtidstillägg enligt gällande grunder utbetalas till arbetsgivare- och arbetarerepresentanterna hos försäkringsrådet.

Under hänvisning till vad sålunda anförts och under åberopande av vad utskottet i sitt utlåtande nr 2 A, punkt 4, anført, får utskottet sålunda hemställa,

att riksdagen må
 a) bestämma antalet ordinarie befattningshavare
 hos försäkringsrådet på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlönings- grad.
1 president.....	A 3
2 försäkringsråd	B 20
1 tjänsteman (sekreterare)	B 15
1 tjänsteman (notarie)	B 13
1 kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
1 kontorsbiträde, kvinnligt.....	C 2
1 expeditionsvakt.....	B 1

b) godkänna följande stat för försäkringsrådet att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	65,000 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ...	2,000 »
Arvoden å 5,000 kronor till en var av två representanter för arbetsgivare och två representanter för arbetare, <i>förslagsanslag, högst</i>	20,000 kronor
<u><i>Förslagsanslag</i> 87,000 kronor.</u>	

c) under riksstatens femte huvudtitel, med utslutande av det under rubriken *försäkringsrådet* uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 87,000 kronor.

7:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att för upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 78,400 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 21—23 i statsrådsprotokollet.

Upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet.

[11.]

För upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet har riksdagen för vart och ett av åren 1918—1921, utöver anslaget å ordinarie stat, på extra stat anvisat ett förslagsanslag å 55,000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t nu äskade förhöjningen av förevarande anslag är i främsta rummet föranledd av den av Kungl. Maj:t föreslagna och av riksdagen numera i huvudsak antagna löneregleringen för befatt-

ningshavare vid statsdepartement m. m. Härjämte har en ökning av anslaget ansetts erforderlig på grund av väntad förhöjning av hyran för försäkringsrådets ämbetslokaler ävensom av kostnaden för lokalernas uppvärmning och belysning.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har från det anslag, varom nu är fråga, till förste innehavaren av presidentämbetet i försäkringsrådet, presidenten A. Lindstedt, utgått ett personligt lönetillägg å 3,000 kronor, varigenom hans sammanlagda avlöning utgjort 15,000 kronor.

I sitt betänkande beträffande ny löneroglering för befattningshavare vid statsdepartement och centrala ämbetsverk anförde 1902 års lönerogleringskommitté (s. 142), att då enligt kommitténs förslag avlöningen för president i gruppen G skulle uppgå till 17,040 kronor, det torde kunna ifrågasättas, huruvida något personligt lönetillägg av nyss angivna art över huvud vidare borde utgå. Vid det förhållandet emellertid, att presidenten Lindstedt tidigare innehade regeringsrådsämbete och, därest han kvarstått i sistnämnda ämbete, skulle vid bifall till kommitténs förslag kommit i åtnjutande av en avlöning av 18,000 kronor, syntes det kommittén billigt, att Lindstedt, så länge han kvarstode vid ifrågavarande presidentämbete, tillerkändes ett personligt lönetillägg av 960 kronor.

Utskottet har, efter inhämtande av närmare kännedom om de förhållanden, varunder ifrågavarande lönetillägg blivit beviljat, i likhet med departementschefen ansett sig icke kunna ansluta sig till denna kommitténs uppfattning utan finner utskottet ifrågavarande lönetillägg vara en presidenten Lindstedt såsom tjänstens förste innehavare tillerkänd förmån, som icke bör minskas av anledning att denna tjänst, liksom andra motsvarande, blivit föremål för löneroglering.

Beträffande den av Kungl. Maj:t föreslagna förhöjningen av förevarande anslag har utskottet funnit densamma väl högt beräknad och får utskottet förorda, att anslaget begränsas till 70,000 kronor.

Under erinran om vad utskottet i sitt utlåtande nr 2 A, punkt 4, anfört, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12) att dels godkänna följande stat för socialstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Anslag till
socialstyrelsen.
[12.]

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	285,700	kronor.
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,000	»
Arvodet å 2,000 kronor till två fullmäktige, <i>förslagsanslag, högst</i>	4,000	»
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	25,000	»

Förslagsanslag 319,700 kronor.

dels ock under riksstatens femte huvudtitel, med utslutande av det under rubriken *socialstyrelsen* uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 319,700 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har i huvudsak icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottets
yttrande.

I den för avlöningar till socialstyrelsens tjänstemän beräknade anslagsposten, 285,700 kronor, ingå emellertid avlöningsmedel till åtta tjänstemän i nuvarande andra lönegraden, vilka Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:de lönegraden enligt den nya löneordningen för statsdepartement m. m. Enligt riksdagens numera fattade beslut angående denna löneordning hava ifrågavarande tjänstemän placerats i 15:de lönegraden, på grund varav utskottet ansett berörda anslagspost kunna nedsättas till 278,000 kronor och anslaget i dess helhet bestämmas till 312,000 kronor. Med hänsyn härtill och under erinran om vad utskottet under punkt 4 av sitt utlåtande nr 2 A anfört, hemställer sålunda utskottet,

att riksdagen må

a) bestämma antalet ordinarie befattningshavare i socialstyrelsen på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i reglementet	—
5 byråchefer	B 20
8 tjänstemän (3 sekreterare, 1 sekreterare och inspektörsassistent, 3 förste aktuarier, 1 förste byråingenjör)	B 15

6 tjänstemän (1 byråingenjör, 4 aktuarier, 1 bibliotekarie och arkivarie)	B 13
7 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
8 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
13 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditiönsvakt	B 3
2 expeditiönsvakter	B 1

b) godkänna följande stat för socialstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	278,000	kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	5,000	»
Arvoden å 2,000 kronor till två fullmäktige, <i>förslagsanslag, högst</i>	4,000	»
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	25,000	»
<hr/>		
<i>Förslagsanslag</i>		312,000 kronor

c) under riksstatens femte huvudtitel, med utslutande av det under rubriken *socialstyrelsen* uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 312,000 kronor.

Upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet.

9:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 13) att för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 143,000 kronor.

[13.]

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 26—36 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet har riksdagen, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1921 anvisat ett förslagsanslag, högst, 78,300 kronor.

Den av Kungl. Maj:t nu föreslagna förhöjningen av förevarande anslag är föranledd dels av den numera beslutade lönerregleringen för befattningshavare vid statsdepartement m. m., dels därav att särskilda medel för uppehållande av arbetena å styrelsens avdelning för livsmedelspris- och kooperationsstatistik, vilka hittills utgått från vederbörande huvud-

titels allmänna besparingar, ansetts böra beräknas å riksstaten, dels av ifrågasatta ökade arvoden åt styrelsens ombud, dels ock slutligen av föreslaget anslag för vissa undersökningar inom arbetarskyddets område.

För upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1921 äskat ett anslag å 24,920 kronor.

Vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen har utskottet funnit sig kunna i huvudsak biträda. I tvenne avseenden har utskottet dock icke kunnat helt ansluta sig till Kungl. Maj:ts förslag. Enligt detta skulle sålunda, bland annat, den för arvoden åt styrelsens ombud i anslaget ingående posten höjas från 18,000 kronor till 30,000 kronor. En så avsevärd förhöjning av anslagsposten ifråga kan utskottet icke förorda, och får utskottet härvid erinra därom, att denna post av 1919 års lagtima riksdag höjts med 8,000 kronor. Utskottet har ansett, att den av Kungl. Maj:t äskade förhöjningen av anslaget till styrelsens ombud bör kunna begränsas till 6,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Kungl. Maj:t har vidare föreslagit, att för vissa undersökningar inom arbetarskyddets område måtte anvisas ett belopp av 2,000 kronor å såväl 1922 års riksstat som å 1921 års tilläggsstat. Vid prövning av framställningen i denna del har utskottet ansett anslag å tilläggsstat icke vara oundgängligen påkallat och får sålunda avstyrka Kungl. Maj:ts förslag härutinnan.

Vid bifall till vad utskottet sålunda förordat, kunna de av Kungl. Maj:t äskade anslagen nedsättas, riksstatsanslaget till 137,000 kronor och anslaget å 1921 års tilläggsstat till 16,920 kronor.

I annat sammanhang återkommande till det å sistsagda års stat äskade anslaget för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet får utskottet sålunda, under erinran om vad utskottet under punkt 4 av sitt utlåtande nr 2 A anfört, hemställa,

att riksdagen må för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högt, 137,000 kronor.

10:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 144,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister.

*Förliknings-
män för
medling
arbetstvister.*

[14.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 36 i åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet funnit sig böra biträda. Utskottet förutsätter emellertid, att, därest genom förordnande av s. k. fackförlikningsman någon förlikningsman för visst distrikt erhåller väsentligt minskat arbete, Kungl. Maj:t nedsätter hans arvode under av riksdagen förut godkänt belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 144,000 kronor att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister.

Centrala
skilje-
nämnden för
vissa arbets-
tvister.

11:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att till bestridande av kostnaderna för centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister anvisa på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

[15.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 37—39 i statsrådsprotokollet.

Till bestridande av kostnaderna för en central skiljenämnd för vissa arbetstvister har 1920 års riksdag anvisat dels på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 30,000 kronor, dels ock å extra stat för år 1921 ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

Enligt lagen den 28 maj 1920 om central skiljenämnd för vissa arbetstvister (sv. förf.-saml. nr 246) skall nämnden bestå av sju ledamöter, varav tre förordnas av Konungen, medan de övriga fyra jämte suppleanter utses till halva antalet av svenska arbetsgivarföreningarnas förtroenderåd och till halva antalet av landsorganisationen i Sverige; de av Konungen utsedda för en tid av två år och de övriga för en tid av ett år i sänder. Första förordnandet meddelades av Kungl. Maj:t den 9 augusti 1920 och avsåg tiden från och med den 1 september 1920 till och med den 31 augusti 1922.

Vad beträffar kostnaderna för centrala skiljenämnden har det visat sig, att de ej uppgått till så högt belopp, som i propositionen i ämnet (373/1920) förutsattes. I samband med utseende av ledamöter i nämnden fastställde Kungl. Maj:t genom brev den 9 augusti 1920 följande arvodesstat för tiden intill utgången av år 1920:

ordföranden	1,500 kronor
en av Kungl. Maj:t utsedd ledamot och ordförandens ställföreträdare	1,000 »
en av Kungl. Maj:t utsedd ledamot	750 »
4 ledamöter	2,000 »
	<hr/>
	5,250 kronor.

Vidare ställde Kungl. Maj:t till nämndens förfogande ett belopp av tretusen kronor att användas till bestridande av nämndens expenser under tiden 1 september—1 november 1920. Efter framställning av nämnden föreskrev Kungl. Maj:t genom brev den 10 december 1920, att vad av förberörda till nämndens förfogande ställda belopp då återstode odisponerat finge användas till bestridande av nämndens expenser jämväl under tiden 1 november—31 december 1920.

Genom brev den 10 december 1920 har Kungl. Maj:t sedermera fastställt följande arvodes- och omkostnadsstat för nämnden, att lända till efter rättelse under år 1921:

A. *Arvoden.*

ordföranden	4,500 kronor	
en av Kungl. Maj:t utsedd ledamot och ordförandens ställföreträdare	3,000 »	
en av Kungl. Maj:t utsedd ledamot	2,250 »	
4 ledamöter	6,000 »	
1 sekreterare	1,500 »	17,250 kronor

B. *Omkostnader.*

ersättningar åt extra tjänstemän och andra biträden, ersättningar för särskilda utredningar genom tekniskt sakkunniga, tryckningskostnader, hyra, kostnader för belysning, uppvärmning, städning, möbler, böcker, tidningar, telefoner, kontorsrekvisita m. m. ävensom arvoden samt resekostnads- och traktamentsersättningar åt suppleanter, då de inkallas såsom ersättare för de ledamöter av nämnden, som representera arbetsgivare och arbetare, förslagsvis	10,000 »	
		Summa 27,250 kronor

Med hänvisning till härovan intagna beräkningar angående arvodes- och omkostnadsstat för år 1921 har centrala skiljenämnden beräknat det för nämndens verksamhet under år 1922 erforderliga anslaget till 30,000 kronor.

Vid prövning av Kungl. Maj:ts föreliggande framställning har utskottet ansett tillräckliga skäl icke föreligga att frångå de av den centrala skiljenämnden uppgjorda beräkningarna angående arvodes- och omkostnadsstat för nämnden under nästkommande år. Utskottet finner sålunda, att det av Kungl. Maj:t äskade anslaget bör kunna nedsättas med 10,000 kronor och får alltså hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till bestridande av *kostnaderna* för centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister anvisa

på extra stat för år 1922 ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

*Särskilda
skiljedomare
i arbetstvister.*

[16.]

12:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 20,000 kronor såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister.

*Utskottets
yttrande.*

Såsom bidrag till bestridande av kostnader för särskilda skiljedomare i arbetstvister anvisade sistlidet års riksdag dels på extra stat för år 1921 ett anslag å 20,000 kronor, dels ock å tilläggsstat för år 1920 ett anslag å 10,000 kronor. Enligt vad utskottet inhämtat, har någou utbetalning å sistberörda anslag ej ägt rum, och torde det för innevarande år anvisade beloppet ej i nämnvärd mån komma att anlitas. Med hänsyn härtill har utskottet ansett skäl föreligga, att det av Kungl. Maj:t å 1922 års stat äskade anslaget något nedbringas, och får utskottet förorda, att detsamma minskas med 5,000 kronor. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister.*

*Understödjande
de av den
offentliga
arbetsförmedlingen.*

[17.]

13:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 250,000 kronor att för befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 40—42 i statsrådsprotokollet.

Till befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket har riksdagen sedan ett antal år tillbaka å extra stat anvisat förslagsanslag, vilka tid efter annan förhöjts, för år 1919 till 100,000 kronor, för år 1920 till 140,000 kronor samt för år 1921 till 200,000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t nu äskade förhöjningen av anslaget är föranledd dels av utvidgning av den offentliga arbetsförmedlingens verksamhet, dels ock av ökade omkostnader för trycksaker, post, telegraf och telefon.

Med hänsyn till den starka frekvensen vid de offentliga arbetsförmedlingsanstalterna samt det yppade livliga intresset för deras utbyggnad, särskilt i fråga om anordningar för fackarbetsanvisningar, finner utskottet det vara en angelägenhet av vikt, att erforderliga medel för befrämjande och organiserande av arbetsförmedlingen anvisas. Då emellertid en besparing å vid pass 9,000 kronor uppstått å det å 1920 års riksstat för ändamålet avsedda förslagsanslaget, 140,000 kronor, samt anslaget ifråga av sistlidet års riksdag höjts med 60,000 kronor till 200,000 kronor, har utskottet funnit anslaget för år 1922 kunna begränsas till samma belopp som det för innevarande år beviljade. Under framhållande av att en nedgång å pris å tryckningskostnader under senaste tiden ägt rum och ytterligare sådan nedgång torde vara att förvänta, får utskottet sålunda hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 200,000 kronor att för *befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket* utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder.

14:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 18) hemställer utskottet,

Medellösa
arbets-
sökandes
resor.

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor att i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder utgå *såsom bidrag till resekostnader för medellösa arbetssökande, som av arbetsförmedlingsanstalt anvisats arbete å annan ort än där de vistas.*

[18.]

15:o) Beträffande Kungl. Maj:ts framställning om anslag för bekämpande av arbetslösheten (punkt 19) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Bekämpande
av arbetslös-
heten.

[19.]

anmäla.

16:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 20) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 44) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

Understöd i
vissa fall åt
genom tobaks-
monopolets

införande
nödlidande
personer.

[20.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 140,000 kronor.

Internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande.

[21.]

17:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 21) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *bidrag till internationella föreningen för arbetslöshetens bekämpande* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 750 kronor.

Det mellanfolkliga arbetsamtet i Basel.

[22.]

18:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 22) får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *bidrag till det mellanfolkliga arbetsamtet i Basel*, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 750 kronor.

Anslag till yrkesinspektionen.

[23.]

19:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 23) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 45—48) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum,

a) åt yrkesinspektionen för år 1922 anvisa *oförändrat ordinarie anslag*, 164,100 kronor,

b) till *personligt lönetillägg åt yrkesinspektisen Kerstin Hesselgren* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor.

Upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet.

[24.]

20:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 63,460 kronor.

I fråga om utredningen i ärendet hänvisas till sid. 45—48 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet anvisade sistlidet års riksdag, utöver anslaget å ordinarie stat, på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 54,050 kronor.

Av Kungl. Maj:t nu föreslagen förhöjning av anslaget ifråga är föranledd dels av ökade omkostnader för hyra och trycksaker m. m. dels ock därav att ytterligare en kvinnlig assistent ansetts böra anställas hos yrkesinspektionen.

Till täckande av hyreskostnaderna för lokal åt yrkesinspektrisen har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för innevarande år äskat ett anslag å 2,160 kronor.

Då Kungl. Maj:t för 1919 års lagtima riksdag framlade förslag om uppförande å yrkesinspektionens ordinarie stat av tre kvinnliga assistenter, anförde utskottet bland annat, att utskottet visserligen funnit den i ämnet lämnade utredningen ådagalägga behovet av att den kvinnliga yrkesinspektionen ordnades på ett mera effektivt sätt än vad dittills varit förhållandet, men att, då det måste anses vanskligt att på förhand bedöma den arbetsbörda, som kunde komma att påvåla ifrågavarande befattningshavare, utskottet funnit varsamheten bjuda, att antalet tillsvidare begränsades till två. Detta blev ock riksdagens beslut.

Att, då så kort tid förflutit, sedan yrkesinspektionen sålunda erhöll förstärkning av sina arbetskrafter, ytterligare en assistent skulle å inspektionen anställas, har utskottet ansett sig icke kunna tillstyrka. Det av Kungl. Maj:t äskade anslaget kan således enligt utskottets mening nedsättas med det för denna befattning beräknade arvodet eller 2,750 kronor. Då utskottet emellertid funnit, att med hänsyn till nedåtgående pris å trycksaker, papper m. m. den för inköp härav beräknade anslagsposten jämväl bör kunna något minskas, får utskottet förorda, att anslaget i sin helhet begränsas till 60,000 kronor.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t föreslagit och som i annat sammanhang återkommer till det av Kungl. Maj:t å tilläggsstat för innevarande år äskade anslaget, får alltså nu hemställa,

att riksdagen må för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 60,000 kronor.

*Utskottets
yttrande.*

Bidrag till
föreningen för
arbetarskydd
i Stockholm.

21:o) I anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 25) hemställer utskottet,

[25.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för den av föreningen för arbetarskydd i Stockholm anordnade permanenta utställningen av skyddsanordningar mot olycksfall och ohälsa i arbetet* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 8,000 kronor.

[26—31.]

22:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av anslag *dels* för statens tvångsarbetsanstalter (punkt 26), *dels* för uppehållande av statens vårdanstalt för alkoholister å Svartsjö (punkt 27), *dels* för driftkostnader för en statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister (punkt 28), *dels* för anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister å Ventholms kungsgård (punkt 29), *dels* till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m. (punkt 30), *dels ock* för främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder (punkt 31) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Sjukkas-
väsändets
befrämjande.

[33.]

23:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 33) att från och med år 1922 höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till sjukkasväsändets befrämjande, nu 1,700,000 kronor, med 1,200,000 kronor till 2,900,000 kronor, samt att medgiva sådan ändring i grunderna för statsbidrag åt sjukkassor, att vad nu är stadgat med avseende å medlem, vilken tillförsäkrats kontant sjukhjälp till belopp, överstigande 4 kronor per dag, i stället skall gälla med avseende å medlem, som tillförsäkrats sådan sjukhjälp till belopp, överstigande 10 kronor för dag.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 65—68 i statsrådsprotokollet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehåft två till utskottet remitterade, likalydande motioner väckta, den ena, (nr 111) inom första kammaren av herr A. Modig m. fl. och den andra (nr 162) inom andra kammaren av herr J. A. Hell-

berg m. fl., vari hemställt, att de bestämmelser, som meddelas i Kungl. Maj:ts kungörelse angående statsbidrag åt sjukkassor den 11 oktober 1920, må i följande delar ändras som följer:

§ 1, andra stycket.

»dels 25 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken under nästföregående år eller del därav, som kassan varit registrerad, kontant sjukhjälp från kassan utgått med minst 90 öre och högst 1 krona 99 öre eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock minst 50 öre per medlem den 31 december nästföregående år»;

Nytt tredje stycke, i stället för det nuvarande, som bleve fjärde. »dels 50 öre för varje sjukdag, söndagar oräknade, för vilken under nästföregående år eller del därav, som kassan varit registrerad, kontant sjukhjälp från kassan utgått med minst 2 kronor och högst 6 kronor eller vård å sjukhus av kassan bekostats, dock minst 50 öre per medlem den 31 december nästföregående år»;

§ 2.

I såväl första som andra styckena förekommande uttryck »överstigande 4 kronor för dag» ändras till »överstigande 6 kronor för dag».

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionerna.

Sedan flera år tillbaka har riksdagen å ordinarie stat anvisat ett förslagsanslag till sjukkasseväsandets befrämjande. Vidare hava å extra stat anvisats förslagsanslag för understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, samt för beredande av extra statsbidrag åt registrerade sjukkassor.

Vad beträffar förslagsanslaget för sjukkasseväsandets befrämjande har 1919 års riksdag med bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning från och med år 1920 höjt nämnda förslagsanslag med 150,000 kronor från 1,550,000 kronor till 1,700,000 kronor.

Ifrågavarande anslag utgår från början av 1921 enligt de grunder, som innehållas i kungörelsen den 11 oktober 1920 angående statsbidrag åt sjukkassor (sv. förf.-saml. nr 689). Berörda kungörelse, varigenom dittills gällande kungörelse i ämnet av den 4 juli 1910 (nr 77 sid. 33)

upphävdes, utfärdades på grund av 1920 års riksdags i anledning av särskilda motioner fattade beslut om vissa ändringar i då gällande grunder. Innebörden av nämnda ändringar är, att statsbidrag skall utgå med två kronor för medlem i sjukkasse — för sjukkassemédlem, som är medlem jämväl i annan sjukkasse, dock endast med en krona — samt med 50 öre för medlem i fortsättningskasse, under det motsvarande bidrag enligt kungörelsen av den 4 juli 1910 utgjorde en krona, 50 öre respektive 25 öre.

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag om höjning av förevarande anslag är föranlett dels av nyssberörda, av riksdagen vidtagna ändringar i grunderna för statsbidrags utgående dels ock därav att den frivilliga sjukkasserörelsen för närvarande befinner sig i jämförelsevis kraftig tillväxt.

Beträffande den av Kungl. Maj:ts föreslagna ändringen av grunderna för statsbidragets utgående är denna föranledd därav, att den gällande inskränkningen med avseende å dylikt bidrags åtnjutande med nuvarande penningvärde ansetts utgöra ett kännbart hinder för sjukkasserörelsens framtida utveckling och spridning.

Utskottets
yttrande.

Såsom av nästföljande punkt framgår, hava vid innevarande års riksdag motioner beträffande sjukkasseverksamheten blivit väckta i två varandra diametralt motsatta riktningar. Å ena sidan anse de ovan omförmälta motionärerna, att starka skäl kunna anföras för *ökning* av statsbidraget till sjukkasseverksamheten, å andra sidan förmenar den i följande punkt nämnde motionären, att det under de senare åren utgående extra statsbidraget, som enligt hans åsikt måste betecknas såsom ett tillfälligt dyrtidsbidrag, nu bör kunna *minska* med 1,000,000 kronor.

Vid överbägandet av de skäl, som å ömse sidor blivit anförda, och med hänsyn tagen till den förevarande statsfinansiella situationen, finner utskottet Kungl. Maj:ts förslag — med de jämkningar, som senare angivas — i nu berörda avseende vara det starkast motiverade. Utskottet anser sig alltså icke böra biträda vare sig det förslag om statsbidragets ökning, som påyrkats i herr Modigs m. fl. och herr Hellbergs m. fl. motioner, eller det förslag till minskning av detsamma, som herr Jönsson i Fridhill föreslagit. I förstnämnda hänseende anser utskottet att, huru behjärtansvärt och socialt värdefullt ett ökat bidrag till sjukkasseverksamheten i och för sig än kan vara, det statsfinansiella läget dock icke tillåter, att ett sådant nu lämnas. Däremot skulle det verka så i hög grad desorganiserande och nedstämmande på denna verksamhet, därest

de fördelar, som sjukkassemedlemmarna nu trott sig jämväl hädanefter kunna påräkna, skulle, på sätt som skedde genom ett bifall till herr Jönssons i Fridhill motion, bliva reducerade, att utskottet icke heller finner sig kunna tillstyrka en sådan åtgärd. Då detta anslag lämnades, föranleddes detta enligt utskottets mening icke enbart av hänsyn till dyrtiden, utan därtill medverkade jämväl insikten om behovet i allmänhet av ökat statsbidrag till ifrågavarande självhjälpsverksamhet. Utskottet finner sig alltså under nu förevarande punkt böra avstyrka herr Modigs m. fl. och herr Hellbergs m. fl. motioner.

Med åberopande av det yttrande rörande statsbidragets belopp, som avgivits av socialstyrelsen, har departementschefen, i betraktande av sjukhjälpsverksamhetens fortgående utveckling ansett sig för år 1922 böra under denna punkt beräkna anslagsbehovet till 2,900,000 kronor. Utskottet åter håller före, att, då med nedåtgående konjunkturen säkerligen en viss stagnation jämväl å detta område kommer att göra sig gällande, anslaget för år 1922 torde kunna begränsas till 2,800,000 kronor.

Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att den konstanta, dagliga sjukhjälp, som för erhållande av statsbidrag icke får överstridas, måtte höjas från hittills stadgade 4 kronor till 10 kronor. Utskottet finner skäl föreligga för en jämkning av detta belopp men har ansett sig böra stanna för en höjning med 100 % eller för 8 kronor.

Vad departementschefen i övrigt uttalat har icke givit utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av vad utskottet sålunda anført får utskottet under förevarande punkt hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Modigs m. fl. och herr Hellbergs m. fl. motioner

a) från och med år 1922 höja det å ordinarie stat uppförda förslagsanslaget till *sjukkasseväsandets befrämjande*, nu 1,700,000 kronor, med 1,100,000 kronor till 2,800,000 kronor,

b) medgiva sådan ändring i grunderna för statsbidrag åt sjukkasor, att vad nu är stadgat med avseende å medlem, vilken tillförsäkrats kontant sjukhjälp till belopp, överstigande 4 kronor per dag, i stället skall gälla med avseende å medlem, som tillförsäkrats sådan sjukhjälp till belopp, överstigande 8 kronor för dag.

Extra statsbidrag för år 1921 åt registrerade sjuk-kassor.

[34.]

24:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att för beredande av extra statsbidrag för år 1921 åt sjuk-kassor, som registrerats enligt lagen om sjuk-kassor den 4 juli 1910, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 1,900,000 kronor att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, dock med den ändring att vad nu är stadgat med avseende å medlem, som av kassan uppburit sjukhjälp eller moderskapshjälp till belopp, överstigande 4 kronor för dag, i stället skall gälla med avseende å medlem, som uppburit sådan hjälp till belopp, överstigande 10 kronor för dag.

För beredande av extra statsbidrag för år 1920 åt sjuk-kassor, som registrerats enligt lagen om sjuk-kassor den 4 juli 1910, har riksdagen på extra stat för år 1921 beviljat ett förslagsanslag av 1,500,000 kronor.

Genom kungörelse den 9 juli 1920 (sv. förf.-saml. nr 568) har Kungl. Maj:t fastställt villkor och bestämmelser för åtnjutande av bidrag från detta anslag.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr S. Jönsson i Fridhill väckt motion, nr 159, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta minska det i årets statsverksproposition upptagna förslagsanslaget 1,900,000 kronor till 900,000 kronor, att utgå som extra sjukhjälp åt sjuk-kassorna för år 1921 till beredande av understöd utöver sjukhjälp vid sjukdom, som medför förlust av hela arbetsförtjänsten för dem, vilka under föregående år voro upptaxerade till högst 4,000 kronors inkomst.

Beträffande de skäl, motionären anført till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet, som av samma anledning som under punkt 23 omförmälts, ansett en nedsättning å 100,000 kronor kunna ske i det av Kungl. Maj:t här ovan äskade anslaget, får sålunda, under åberopande av vad under sagda punkt anförts, hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å herr Jönssons i Fridhill ovanberörda motion för beredande av *extra statsbidrag för år 1921 åt sjuk-kassor, som registrerats enligt lagen om sjuk-kassor den 4 juli 1910,*

på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 1,800,000 kronor att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, dock med den ändring att vad nu är stadgat med avseende å medlem, som av kassan uppburit sjukhjälp eller moderskapshjälp till belopp, överstigande 4 kronor för dag, i stället skall gälla med avseende å medlem, som uppburit sådan hjälp till belopp, överstigande 8 kronor för dag.

25:o) Kungl. Maj:t har förslagit riksdagen (punkt 35) att för understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor att fördelas i enlighet med de grunder och på de villkor, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Anslag till sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd.

[35.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 68—69 i statsrådsprotokollet.

För understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, har riksdagen allt sedan år 1913 anvisat förslagsanslag å extra stat att fördelas i enlighet med de grunder och på de villkor, som av Kungl. Maj:t bestämdes. För år 1921 utgår anslaget med 110,000 kronor.

Genom kungörelse den 30 juni 1913 (sv. förf.-saml. nr 136) hava fastställts villkoren för statsbidrag till sjukkassor, som meddela moderskapshjälp.

Den av Kungl. Maj:t äskade förhöjningen av förevarande anslag är föranledd dels därav, att de för de sistförflutna åren anvisade anslagen visat sig otillräckliga, dels ock av moderskapsförsäkringens allt större utbredning.

Under hänvisning till vad utskottet i punkt 23 här ovan i tillämpliga delar anfört får utskottet, som icke haft något att erinra mot den av Kungl. Maj:t föreslagna förhöjningen av ifrågavarande anslag, sålunda hemställa,

att riksdagen må för *understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd*, på extra stat för år

1922 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor att fördelas i enlighet med de grunder och på de villkor, som av Kungl. Maj:t bestämmas.

Tillsyn över
understöds-
föreningar.

26:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 36) får utskottet hemställa,

[36.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor, att ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för uppehållande under nämnda år av tillsyn över *understödsföreningar*.

Kostnader
för tillämp-
ning av lagen
om arbets-
tidens be-
gränsning
m. m.

27:o) I fråga om Kungl. Maj:ts framställning om anvisande av anslag för gäldande av kostnader för tillämpningen av lagen om arbetstidens begränsning m. m. (punkt 37) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

[37.]

anmäla.

Pensions-
styrelsen.

28:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) *dels* godkänna följande stat för pensionsstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

[38.]

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	609,700 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	21,000 »
Arvode till generaldirektörens ställföreträdare, <i>förslagsanslag, högst</i>	1,000 »

Förslagsanslag 631,700 kronor

dels ock under riksstatens femte huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken pensionsstyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 631,700 kronor.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har i huvudsak icke givit utskottet anledning till erinran.

I ovanberörda anslagspost å 609,700 kronor ingå emellertid avlöningsmedel till åtta tjänstemän i andra lönegraden (sekreterare och förste aktuarier), vilka Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:de lönegraden. Enligt riksdagens numera fattade beslut hava dessa tjänstemän placerats i 15:de lönegraden, på grund varav utskottet ansett anslagsposten ifråga kunna nedsättas till 602,000 kronor och anslaget i sin helhet sålunda bestämmas till 624,000 kronor. Med hänsyn härtill och under erinran om vad utskottet under punkt 4 av sitt utlåtande nr 2 A anfört, hemställer utskottet alltså,

att riksdagen må

a) bestämma antalet ordinarie befattningshavare i pensionsstyrelsen på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 generaldirektör	A 3
8 byråchefer	B 20
8 tjänstemän (sekreterare, förste aktuarier)	B 15
24 tjänstemän (notarier, aktuarier)	B 13
3 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
20 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
69 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditionsvakt	B 3
4 expeditionsvakter	B 1

b) godkänna följande stat för pensionsstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	602,000 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ..	21,000 »
Arvode till generaldirektörens ställ- företrädare, <i>förslagsanslag, högst</i> ..	1,000 »
<hr/> <i>Förslagsanslag</i> 624,000 kronor	

c) under riksstatens femte huvudtitel, med utslutande av det under rubriken *pensionsstyrelsen* uppförda ordinarie bestämda anslaget, under samma rubrik uppföra ett ordinarie förslagsanslag å 624,000 kronor.

Upprätt-
hållande av
pensionssty-
relsens verk-
samhet.

[39.]

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 39) att för upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m., utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag å 734,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 77—82 i statsrådsprotokollet.

För upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m. har riksdagen, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för år 1921 anvisat ett förslagsanslag å 586,000 kronor.

I det statsrådsprotokoll över civilärenden, som finnes bifogat statsverkspropositionen till 1920 års riksdag angående anslag under femte huvudtiteln, har ifrågavarande förslagsanslag beräknats på följande sätt:

lönstillägg till generaldirektören	kronor	4,000:—
ersättning till sakkunniga hos pensionsstyrelsen	»	12,000:—
avlönning åt extra och tillfälliga ledamöter, extra tjänstemän och amanuenser samt andra extra biträden ävensom extra vaktmästare, förslagsvis	»	245,000:—
ersättning till en överläkare samt medicinskt biträde i övrigt hos styrelsen, förslagsvis	»	18,000:—
ersättning åt styrelsens ombud, förslagsvis	»	100,000:—
reskostnadsersättning åt nämnda ombud, förslagsvis	»	70,000:—
reskostnadsersättning åt styrelsen samt dess sakkunniga, högst	»	5,000:—
städning av ämbetslokalen, värme och belysning, förslagsvis ... skrivmaterialier, telefon, böcker, bindning av kontorsböcker m. m., förslagsvis	»	22,000:—
tryckningskostnader, förslagsvis	»	25,000:—
inköp av inventarier, inklusive skriv- och räknemaskiner, förslagsvis	»	50,000:—
anskaffande av inventarier för fastigheten nr 5 vid Engelbrektskatan, förslagsvis	»	15,000:—
vakhållning nattetid inom styrelsens lokaler, utgifter för fastigheterna samt diverse utgifter, förslagsvis	»	10,000:—
	Summa kronor	586,000:—

Den av Kungl. Maj:t nu föreslagna förhöjningen av förevarande anslag är i huvudsak föranledd av den nya löneregleringen för befattningshavare i statsdepartement och centrala ämbetsverk. Härjämte erfordras en höjning av anslaget dels enär vissa i anslaget ingående poster visat sig otillräckliga dels ock för anskaffande av inventarier till nya lokaler i pensionsstyrelsens fastigheter.

Anslaget till upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m. under år 1922 har enligt det föreliggande förslaget beräknats på följande sätt:

lönetillägg till generaldirektören	kronor	4,000:—
ersättning till sakkunniga hos pensionsstyrelsen	»	12,000:—
avlöning åt extra och tillfälliga ledamöter, extra tjänstemän och amanuenser samt andra extra biträden ävensom extra vaktmästare, förslagsvis	»	327,000:—
ersättning till en överläkare samt medicinskt biträde i övrigt hos styrelsen, förslagsvis	»	18,000:—
ersättning åt styrelsens ombud, förslagsvis	»	100,000:—
reskostnadsersättning åt nämnda ombud, förslagsvis	»	70,000:—
reskostnadsersättning åt styrelsen samt dess sakkunniga, högst	»	8,000:—
städning av ämbetslokalen, värme och belysning, förslagsvis	»	37,000:—
skrivmaterialier, telefon, böcker, bindning av kontorsböcker m. m., förslagsvis	»	35,000:—
tryckningskostnader, förslagsvis	»	65,000:—
inköp av inventarier, inklusive skriv- och räknemaskiner, förslagsvis	»	15,000:—
anskaffande av inventarier m. m. för nya lokaler i fastigheterna nr 5 och nr 7 vid Engelbrektsgatan, förslagsvis	»	25,000:—
vakhållning nattetid inom styrelsens lokaler, utgifter för fastigheterna samt diverse utgifter, förslagsvis	»	18,000:—
Summa kronor		734,000:—

Såsom av ovanstående tablå framgår och 1902 års lönereglerringskommitté i sitt betänkande med utredning och förslag beträffande den nya löneregleringen påpekat, åtnjuter förste innehavaren av generaldirektörsämbetet, generaldirektören J. G. A. av Jochnick utöver sin ordinarie avlöning av det extra anslaget ett personligt lönetillägg å 4,000 kronor, vadan hans sammanlagda löneinkomster uppgå till 15,000 kronor. Då generaldirektören i pensionsstyrelsen enligt kommitténs förslag skulle komma i åtnjutande av en avlöning av 17,040 kronor, syntes kommittén icke anledning förefinnas till förenämnda personliga lönetillägg. I likhet med departementschefen har emellertid utskottet, efter tagen del om de förhållanden, varunder lönetillägget tillkommit, icke ansett sig kunna ansluta sig till den av kommittén härutinnan uttalade uppfattningen, utan finner utskottet ifrågavarande lönetillägg vara en generaldirektören av Jochnick såsom förste innehavare av tjänsten tillerkänd förmån, som icke bör honom fränkännas av anledning att denna tjänst, liksom andra motsvarande, blivit föremål för löneroglering.

*Utskottets
yttrande.*

Vidkommande härefter den av Kungl. Maj:t föreslagna förhöjningen av förevarande anslag har utskottet icke kunnat undgå att finna det med hänsyn till den nya löneregleringens genomförande äskade beloppet, 82,000 kronor, vara för högt beräknat. Likaledes finner sig utskottet bära ifrågasätta, huruvida icke en del av övriga i anslaget ifråga ingående poster beräknats till onödigt höga belopp. Detta gäller, enligt utskottets förmenande, posten för städning av ämbetslokalen, värme och belysning, den för inköp av skrivmaterialier och böcker m. m. beräknade posten, posten för tryckningskostnader samt den för vakthållning natttid inom styrelsens lokaler, utgifter för fastigheterna m. m. beräknade posten. Utskottet, som anser, att med hänsyn till i allmänhet nedåtgående pris en jämkning av dessa poster bör kunna äga rum, har funnit sig bära förorda, att anslaget i dess helhet nedsättes med 34,000 kronor.

Under åberopande av vad sålunda anförts och under erinran om vad utskottet i sitt utlåtande nr 2 A, punkt 4, anført i fråga om avlöningsbestämmelser för icke-ordinarie befattningshavare, får utskottet alltså hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m.*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag å 700,000 kronor.

Anslag till
pensionsförsäkrings-
genomförande.

[40.]

30:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) *dels* att för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag av 17,480,000 kronor, *dels ock* medgiva, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaderna för statens bidrag till barnstillägg för personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade på frivilliga avgifter grundade försäkring.

I fråga om utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 82—85 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställningar, hemställer alltså,

att riksdagen må

a) för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag av 17,480,000 kronor,

b) medgiva, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaderna för statens bidrag till barnstillägg för personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade på frivilliga avgifter grundade försäkring. [41.]

31:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 41) att på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag, högst, 5,570,000 kronor, att utgå som bidrag till täckande av statens kostnad för understöd enligt 33 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av förstnämnda lag blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen.

Bidrag till understöd åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen.

[41.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 86—89 i statsrådsprotokollet.

Då de av pensionsstyrelsen verkställda beräkningarna angående behovet av anslag för ifrågavarande ändamål för år 1922 uppgjorts med tillämpning av utav riksdagen förut godkända grunder, får utskottet hemställa,

Utskottets yttrande.

att riksdagen må på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag, högst, 5,570,000 kronor, att utgå som bidrag till täckande av statens kostnad för understöd enligt 33 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av förstnämnda lag blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen.

Vidtagande
av åtgärder
till förebyg-
gande och
hävande av
invaliditet.

[42.]

32:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen medgiva (punkt 42) att av det förslagsanslag, som kan komma att för år 1922 beviljas för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, må för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under år 1922 disponeras ett belopp av högst 650,000 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 89—100 i statsrådsprotokollet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning har utskottet funnit sig böra biträda och får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva att av det förslagsanslag, som kan komma att för år 1922 beviljas för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, må för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under år 1922 disponeras ett belopp av högst 650,000 kronor.

[43—45.]

33:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande *dels* anslag för gäldande av den å staten under år 1922 belöpande kostnaden i anledning av ifrågasatta ändringar av lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 (punkt 43), *dels* ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. (punkt 44) *dels ock* ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. (punkt 45) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

34:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 46), att till täckande av postsparbankens kostnader för tryckning och expediering av pensionskvitton för treårsperioden 1921—1923 på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 175,000 kronor.

Postsparbankens kostnader för tryckning och expediering av pensionskvitton för treårsperioden 1921—1923.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 103—104 i statsrådsprotokollet.

[46.]

Utskottet, som funnit sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må till täckande av *postsparbankens kostnader för tryckning och expediering av pensionskvitton för treårsperioden 1921—1923* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 175,000 kronor.

35:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 47) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 104) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Ersättning till häradskrivarna för uppgörande av de i 14 § av pensionsförsäkringslagen omförmälda förteckningar.

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande av *ersättning till häradskrivarna för upprättande av de i 14 § av lagen om allmän pensionsförsäkring omförmälda förteckningar* på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag å 50,000 kronor.

[47.]

36:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48), att till understöd åt Svenska fattigvårdsförbundet på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 29,400 kronor, därav 13,000 kronor såsom bidrag till ordnande av konsulentverksamhet för barnavård.

Svenska fattigvårdsförbundet.

[48.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 105—109 i statsrådsprotokollet.

Till understöd åt Svenska fattigvårdsförbundet har riksdagen anvisat anslag på extra stat allt sedan år 1909. För vart och ett av åren 1918—1921 har anslaget utgått med 19,400 kronor, därav ett belopp av 3,000 kronor varit avsett såsom bidrag till ordnande av konsulentverksamhet för barnavård.

Härjämte har Kungl. Maj:t genom särskilda brev den 28 mars 1919 och den 23 april 1920 av till Kungl. Maj:ts disposition stående medel tilldelat förbundet ett belopp av, vardera gången, 3,000 kronor, att i form av stipendier utdelas till elever vid förbundets elfte respektive tolfte kurs för utbildning av föreståndarinnor för ålderdomshem och barnhem.

Behovet av ökat statsbidrag åt Svenska fattigvårdsförbundet har, enligt vad statsrådsprotokollet i ämnet innehåller, huvudsakligen uppkommit genom ökade utgifter och minskade inkomster för dess avdelning för barnavård.

Till täckande av brist för barnavårdsavdelningens verksamhet under innevarande år har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för samma år äskat ett anslag å 9,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag, i vad det avser anvisande av medel åt Svenska fattigvårdsförbundet för den egentliga fattigvårdsverksamheten, har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet, som jämväl ansett sig böra biträda framställningen om anslag för förbundets barnavårdsverksamhet under såväl innevarande som nästkommande år, förutsätter emellertid, att undersökning genom Kungl. Maj:ts försorg kommer till stånd, huruvida icke det arbete, som för närvarande påvilar förbundets barnavårdsavdelning, bör kunna påläggas vederbörande fattigvårdskonsulenter och vid sådant förhållande krav på anslag till verksamheten ifråga framdeles försvinna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får utskottet beträffande 1922 års stat hemställa,

att riksdagen må till understöd åt Svenska fattigvårdsförbundet på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 29,400 kronor, därav 13,000 kronor såsom bidrag till ordnande av konsulentverksamhet för barnavård.

Stipendier för
deltagande i
Svenska
fattigvårds-
förbundets
kurs för ut-
bildning av
föreståndar-
innor vid
ålderdomshem
och barnhem.

37:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att till stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet funnit sig kunna biträda och får alltså hemställa,

att riksdagen må till stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

38:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 50) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 110) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Statsinspektion av fattigvården.

[50.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för statsinspektion av fattigvården å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 49,650 kronor.

39:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att till beivrande av statsbidrag, enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, till uppförande eller inrättande av i lagen om fattigvården avsedda arbetshem å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

Statsbidrag för uppförande eller inrättande av arbetshem.

[51.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 110—116 i statsrådsprotokollet.

Vid prövning av Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning har utskottet funnit sig kunna i huvudsak biträda de av departementschefen förordade villkoren för åtnjutande av det statsbidrag, varom här är fråga. I tvenne avseenden har utskottet dock icke kunnat ansluta sig till departementschefens förslag. Departementschefen har sålunda förordat, att i fråga om helt och hållet nytt arbetshem den inskränkningen beträffande statsbidragets storlek borde göras, att det samma icke finge överstiga 2,500 kronor för varje, för å hemmet intagen person avsedd sängplats, som arbetshemmet beräknades rymma, samt att vid inköp och ändring av gammal byggnad gränsen borde sättas till 2,000 kronor för varje sådan sängplats. Utskottet anser, att i dessa fall statsbidraget bör sättas något lägre än de av departementschefen föreslagna maximibeloppen, och vill utskottet i sådant avseende förorda, att statsbidraget bestämmes, i det förra fallet till högst 2,000 kronor och i det senare till högst 1,500 kronor. Med hänsyn härtill synes det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet kunna något be-

Utskottets yttrande.

gränsas, och får utskottet föreslå, att detsamma nedsättes med 20,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till beredande av statsbidrag till *uppförande eller inrättande av i lagen om fattigvården avsedda arbetshem* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 80,000 kronor, att utgå enligt de grunder, utskottet förordat.

Statsbidrag till driftkostnaderna vid arbetshem.

40:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t förslagit riksdagen och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 117 och 118) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

[52.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till beredande av statsbidrag, i enlighet med av 1920 års riksdag godkända grunder, till *driftkostnaderna vid i lagen om fattigvården avsedda arbetshem* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 100,000 kronor.

[53—55.]

41:o) I fråga om Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av medel *dels* till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka (punkt 53) *dels* till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka (punkt 54) *dels* ock till särskilda åtgärder för beredande av lindring igenom den allmänna krisen uppkommen nöd (punkt 55) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Nationalföreningen mot emigrationen.

42:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 56) att för understödjande av nationalföreningens mot emigrationen verksamhet på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

[56.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 124 i statsrådsprotokollet.

Utskottets yttrande.

Då utskottet ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande framställning, förutsätter utskottet, att föreningens verksamhet bedrivs i enlighet med de principer, som vid föreningens bildande fastslagits, samt att verksamheten icke må påverkas av för föreningens ändamål främmande intressen.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må för *understödjande av nationalföreningens mot emigrationen verksamhet* på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

43:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 57) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 123—124) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

*Drottning
Sophias
skyddshem.*

[57.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till *understöd åt Drottning Sophias skyddshem* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 4,000 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

44:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 58) att till understöd åt frälsningsarméns räddningshem på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

*Frälsnings-
arméns rädd-
ningshem.*

[58.]

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 126—129 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1921 äskat ett anslag av samma storlek som det för nästkommande år begärda.

Utskottet, som till fullo uppskattar den ur samhällets synpunkt behjärtansvärda uppgift, frälsningsarmén genom sina räddningshem fyller, har likväl icke utan tveksamhet ansett sig böra tillstyrka, att statsunderstöd för denna verksamhet anvisas. Utskottet anser nämligen, att, då den av enskilda och föreningar i vår tid utövade sociala hjälpverksamheten i avsevärd grad vidgats, stor försiktighet bör iakttagas i fråga om utsträckande av statens ekonomiska understödjande av dylik verksamhet, när eljest fara föreligger, att anspråken på statens mellankomst komma att svälla ut till alltför stora proportioner. I likhet med socialstyrelsen finner utskottet jämväl, att även om den uppfattningen numera gör sig allt kraftigare gällande, att det allmänna bör så långt som möjligt själv påtaga sig viktigare uppgifter av samhällelig art, det

*Utskottets
yttrande.*

icke torde böra förbises betydelsen av att den enskilda offervilligheten allt framgent tages i anspråk för sådana samhällsintressen, som utan olägenhet kunna tillgodoses på sådant sätt. Med hänsyn härtill och i betraktande av att den rådande ekonomiska situationen kräver största sparsamhet med statens medel på alla områden, har utskottet ansett sig böra förorda, att de av Kungl. Maj:t för nu ifrågavarande ändamål å 1921 års tilläggsstat och 1922 års stat äskade anslagen begränsas till 10,000 kronor för vardera året. I annat sammanhang återkommande till frågan om anslag å tilläggsstaten för innevarande år får utskottet sålunda under förevarande punkt hemställa,

att riksdagen må till *understöd åt frälsningsarméns räddningshem* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

Göteborgs
kvinnohem.

[59.]

45:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59) att till understöd åt stiftelsen Samariterhemmet i Uppsala för uppehållande av verksamheten vid Göteborgs kvinnohem i Källered på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 130—132 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Då vad utskottet under näst föregående punkt anfört måste anses äga giltighet jämväl i fråga om den verksamhet, Göteborgs kvinnohem utövar, har utskottet icke utan tveksamhet ansett sig kunna tillstyrka anvisande av anslag till verksamheten ifråga. Med hänsyn till de skäl, som till stöd för förevarande framställning anförts och då det äskade anslaget synes väl avvägt, har utskottet dock icke velat motsetta sig Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *understöd åt stiftelsen Samariterhemmet i Uppsala för uppehållande av verksamheten vid Göteborgs kvinnohem i Källered* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

46:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 60) att till understöd åt Vita bandets småbrukshem Håkanstorp på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,500 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

*Vita bandets
småbrukshem
Håkanstorp.*
[60.]

I fråga om utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 132—134 i statsrådsprotokollet.

För ifrågavarande ändamål har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1921 äskat ett anslag av samma storlek som det för år 1922 begärda.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka, att till föreningen »Vita bandet» anvisas de anslag, Kungl. Maj:t äskat, får alltså beträffande 1922 års stat hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till understöd åt Vita bandets småbrukshem Håkanstorp på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,500 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

47:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61) att för understödjande av Sveriges husmodersföreningars riksförbunds verksamhet på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

*Sveriges
husmoders-
föreningars
riksförbund.*
[61.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 134—136 i statsrådsprotokollet.

Utan att underkänna den betydelse Sveriges husmodersföreningars riksförbund kan få för hemmens hushållning och därigenom indirekt för samhället, har utskottet likväl, med hänsyn till den ekonomiska situationen och med tanke på den varsamhet, riksdagen vid föregående tillfällen iakttagit vid frågor om beviljande av anslag till nybildade enskilda föreningar, icke ansett sig kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Utskottet hemställer alltså,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning icke må vinna riksdagens bifall.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

Medicinal-
styrelsen.
[62.]

48:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62) att
dels besluta, att i den tjänsteförteckning, vilken såsom bilaga åtföljer det av Kungl. Maj:t till innevarande års riksdag framlagda förslag till avlöningsreglemente för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, må beträffande medicinalstyrelsen vidtagas den ändring, att i stället för 6 tjänstemän i lönegraden B 13 uppföras 7 tjänstemän i nämnda lönegrad;
dels godkänna följande ordinarie stat för medicinalstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Ordinarie stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	252,900	kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	12,700	»
Arvode till generaldirektörens ställföreträdare, <i>förslagsanslag, högst</i>	1,000	»
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m., <i>förslagsanslag, högst</i>	99,300	»
	<hr/>	
	<i>Förslagsanslag</i>	365,900 kronor

dels ock under riksstatens femte huvudtitel, med uteslutande av det under rubriken medicinalstyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, uppföra under rubriken *medicinalstyrelsen* ett ordinarie förslagsanslag å 365,900 kronor samt under rubriken *medicinalstyrelsen: övergångsstat* ett ordinarie anslag å 4,500 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 137—162 i statsrådsprotokollet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande framställning har utskottet till behandling förehaft en inom första kammaren av herrar *A. Petré*n och *A. von Sneidern* väckt motion (nr 20), däri hemställt, att notariebefattningen å medicinalstyrelsens veterinärbyrå måtte förändras till sekreterartjänst, samt att det ordinarie anslaget till medicinalstyrelsen måtte höjas med det belopp, som motsvarar skillnaden mellan notaries och sekreterares lön enligt den stat, som riksdagen beslutat.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna anfört följande:

»I underdånig skrivelse den 31 augusti 1920 angående förhöjning av medicinalstyrelsens ordinarie anslag hade medicinalstyrelsen bland annat föreslagit, att notariebefattningen å veterinärbyrån måtte förändras till sekreterartjänst. Som skäl härtill anfördes därvid följande:

Å ifrågavarande byrå hava ärendenas formella handläggning från och med 1915 års början handhåfts av den å byrån placerade notarien utan annat biträde än av en extra ordinarie amanuens. Denna anordning synes styrelsen av skäl, som här nedan beröras, icke längre vara tillfredsställande. Ärendena å veterinärbyrån äro nämligen av den omfattning och beskaffenhet, att de med nödvändighet påkalla anställandet å byrån av en tjänsteman i andra lönegraden (sekreterare) i stället för den å byrån nu placerade notarien.

Innan styrelsen går att här nedan hos Eders Kungl. Maj:t göra hemställa om vidtagande av åtgärder i förevarande hänseende, har styrelsen ansett sig böra lämna en kortfattad redogörelse över vad i avseende å veterinäradministrationen förekommit före och i sammanhang med den av 1914 års riksdag beslutade omorganisationen av styrelsen, varigenom veterinärärendena förlades under särskild byrå inom styrelsen.

Därvid torde inledningsvis böra omnämnas, hurusom medicinalstyrelsen i underdånigt utlåtande den 10 november 1910 med anledning av det betänkande, som den genom nådigt brev den 13 juni 1908 tillsatta kommittén för omorganisation av styrelsen framlagt i fråga om den centrala veterinäradministrationen, på förekommen anledning hemställde, att veterinärärendena skulle kvarbliva i styrelsen samt för sådant ändamål därstädes inrättas en veterinär byrå, å vilken byrå för bestridande av kansligörömmålen borde anställas åtminstone en notarie. Till sagda utlåtande fogades ett särskilt uttalande av styrelsens föredragande för veterinärärenden, medicinalrådet Kjerrulf, vilken på anförda grunder framhöll behovet av en sekreterarbefattning å nämnda byrå.

Sedan frågan angående omorganisation av medicinalstyrelsen vid 1911 års riksdag förevarit utan att vinna lösning, framlade den s. k. departementalkommittén i sitt betänkande av den 31 december 1912 förslag, bland annat, till ordnande av den centrala veterinäradministrationen, gående ut därpå, att veterinärärendena skulle överflyttas till ett kontor i jordbruksdepartementet. Å sagda kontor förordades anställande av en *sekreterare* för veterinärärendenas formella handläggning (se departementalkommitténs betänkande, del II, sid. 183 o. f.). Visserligen är här att märka, att kommittén föreslog, att jämväl de till lantbruksstyrelsen hörande s. k. tuberkulinärendena skulle sammanföras med övriga veterinärärenden å detta kontor, men ingalunda torde kommittén därmed hava avsett, att just dessa jämförelsevis enkla och lätt behandlade, om också till antalet många tuberkulinärenden skulle vara av beskaffenhet att böra, vad kansligörömmålen beträffade, handläggas av en andra gradens tjänsteman.

Jämväl medicinalstyrelsen förordade i sitt den 30 september 1913 över departementalkommitténs berörda förslag avgivna utlåtande — i vilket emellertid påyrkades bibehållandet inom styrelsen av de veterinära ärendenas handläggning — att en *sekreterarbefattning* borde inrättas för dessa ärenden.

De särskilda sakkunniga, som av Eders Kungl. Maj:t den 12 september 1913 tillkallades för att verkställa utredning och avgiva förslag till omorganisation av

och lönereglering för medicinalstyrelsen, ansågo sig däremot — *åtminstone för det dåvarande* — icke kunna tillstyrka en sekreterarbefattning för veterinärärendena inom styrelsen — vilka ärenden alltså fortfarande borde därstädes kvarbliva — utan förklarade sig anse, särskilt med hänsyn till den från och med år 1914 inrättade byråveterinärtjänsten i medicinalstyrelsen, det vara tillräckligt med en notariebefattning för dessa ärenden.

I sitt med föranledande av bemälda sakkunnigas förslag avgivna, den 16 januari 1914 dagtecknade utlåtande uttalade sig styrelsen icke direkt i fråga om veterinärärendena inom styrelsen eller om behovet av kanslikrafter för dessa ärendens bestridande och gjorde således i denna del icke någon anmärkning mot de sakkunnigas förslag.

Till styrelsens protokoll i ärendet fogades emellertid ett nytt, särskilt uttalande av medicinalrådet Kjerrulf, i vilket ånyo framhölls behovet av en *sekreterarbefattning*.

I den därefter till 1914 års riksdag avlätna statsverkspropositionen (sjätte huvudtiteln) i vad densamma avsåge medicinalstyrelsens omorganisation anförde vederbörande departementschef, bland annat, följande:

Beträffande veterinärbyråns kansliutrustning hölle han för ganska sannolikt, att utvecklingen av de veterinära ärendena komme att framkalla inrättandet av en sekreterartjänst å byrån. För det dåvarande ansågo han sig emellertid oaktat de skäl, som i nyssberörda särskilda uttalande anförts, icke kunna framlägga något sådant förslag. Han föranleddes därtill såväl av medicinalstyrelsens (sistnämnda) och de sakkunnigas uttalanden som av den omständigheten, att det icke för det dåvarande med säkerhet kunde beräknas, vilken hjälp i det formella arbetet, som kunde lämnas av byråveterinärbefattningen, vilken först från och med år 1914 trätt i verksamhet, vartill komme att hela organisationen av veterinärärendenas ledning tillsvidare vore mera provisorisk och sålunda icke borde erhålla andra arbetskrafter än dem, som visade sig vara oundgängligen nödvändiga.

I överensstämmelse med de sakkunnigas och departementschefens sagda uttalanden fattade 1914 års riksdag sitt beslut beträffande kanslikrafter å veterinärbyrån.

Då styrelsen nu ånyo upptager frågan om inrättande av en sekreterarbefattning för bestridande av veterinärärendenas handläggning, har styrelsen så mycket mera skäl härför som behovet av en dylik befattning redan innan den nuvarande organisationen av styrelsen beslutades vid flera tillfällen framhållits.

De av departementschefen anförda skälen för anställandet av en kansli-tjänsteman i första lönegraden å styrelsens veterinärbyrå torde i detta sammanhang böra något närmare beröras. Vad då först angår uttalandet, om att anordningen med en notarie, bland annat, föranleddes av förutnämnda sakkunnigas förslag och jämväl av medicinalstyrelsens däröver avgivna utlåtande, har styrelsen ansett sig nu icke böra underlåta att framhålla, hurusom styrelsen i sitt sagda utlåtande visserligen icke gjort någon anmärkning mot de sakkunnigas förslag i denna del, men dock aldrig uttryckligen återtagit sitt i utlåtandet av den 30 september 1913 gjorda uttalande om nödvändigheten av en sekreterartjänst.

I avseende å den av departementschefen ifrågasatta hjälpen i det formella arbetet från byråveterinärens sida, får styrelsen anföras, att de nu gångna fem år, varunder den nuvarande organisationen av styrelsen ägt bestånd, givit den erfarenheten att, om man än hoppats av byråveterinären få dylik formell hjälp, varmed väl får förstås hjälp vid uppsättande av expeditioner, alltså sekreterarbiträde,

så har dock detta hopp icke kunnat i önskad grad förverkligas. Byråveterinären har hittills måst så gott som uteslutande tagas i anspråk för dels det rent veterinärtekniska arbetet, som väl ock lär vara hans egentliga uppgift, bestående i förberedande utredning m. m. av förekommande veterinära fackfrågor, dels ock det statistiska bearbetandet av material i de till styrelsen inkommande veterinära årsberättelserna ävensom rapporter över veterinära tjänsteförättningar, m. m. På grund härav har för honom ganska ringa tid blivit övrig för biträdande med expeditionernas uppsättning.

Vidkommande slutligen det av departementschefen åberopade förhållandet angående den nuvarande centrala veterinärorganisationens beskaffenhet av ett provisorium, så väntar ännu frågan rörande en omläggning av de veterinära ärendenas centrala ledning på sin lösning, och har styrelsen så sent som den 1 juli 1919 gjort underdånig framställning om utredning rörande möjligheten av ett utbrytande av de veterinära ärendena från styrelsen. Enligt styrelsens uppfattning torde emellertid det sätt, på vilket den centrala veterinäradministrationen nu är ordnad, icke böra utgöra hinder för inrättande av en sekreterartjänst för ifrågavarande ärenden, då, oberoende av, huruvida dessa ärenden komma att kvarbliva i styrelsen eller icke, behov av en dylik befattningshavare föreligger. Departementalkommittén har såsom förut nämnts, jämte det den föreslagit ett särskilt veterinärkontor i jordbruksdepartementet förordat anställandet av en sekreterare (tjänsteman i andra lönegraden).

Under de senaste tiotal åren har veterinärväsendet undergått en stor utveckling.

Här torde endast böra framhållas, att antalet utgående expeditioner, varom nu är fråga, och som år 1909 voro allenast 623, år 1913 utgjorde 1,508 och år 1914 2,113. Under åren 1915—20 ökades dessa expeditioner väsentligt och utgjorde 3,518 år 1915, 3,333 år 1916, 3,060 år 1917, 3,547 år 1918, 3,035 år 1919, och 2,796 år 1920 ($\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$), därvid torde böra anmärkas, att under åren 1915 och 1916 ett avsevärt antal expeditioner föranleddes av den då i landet härjande mul- och klövsjukan. Att den inträdda stegringen av de veterinära göromålen icke är att anse som tillfällig utan beroende på stadigvarande förhållanden, torde icke kunna betvivlas med hänsyn till de sålunda lämnade uppgifterna.

I viss mån belysande torde ock vara antalet av de till medicinalstyrelsens veterinärbyrå under senare år inkomna kungl. brev och ämbetsskrivelser. Dessa voro nämligen, räknade efter veterinärbyråns inbundna exemplar:

1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	($\frac{1}{1}-\frac{30}{6}$)
297	150	171	370	338	133	137	326	247	

Även torde böra erinras om, att det jämförelsevis stora antalet av dessa under åren 1912, 1915 och 1916 står i samband med utbrottet av mul- och klövsjukan dessa år. Under övriga år har nämnda sjukdom emellertid ej förekommit inom landet.

Att de veterinärbyrån under åren 1917 och 1918 tillhandakomna nådiga breven m. m. varit jämförelsevis få, står helt säkert i samband med, att in- och utförseln av levande djur, kött och andra animaliska produkter, vilka varuslag ofta föranleda remisser till medicinalstyrelsen, under krigsåren varit ytterst ringa. Siffrorna för år 1919 och 1920 visa emellertid, att ifrågavarande skriversers antal nu åter väsentligt ökat.

Vad den kvalitativa sidan av ärendena angår, så är innehållet av de från byrån utgående expeditionerna, fränsett att bland dem finnas en del enklare, likväl i allmänhet till sitt innehåll mycket skiftande och individuella. I dem ingår också ett förhållandevis avsevärt antal vidlyftiga skrivelser såsom underdåniga utlåtanden, förslag till författningar och författningsändringar, cirkulär m. m. Att så framgent kommer att bliva fallet torde vara högst sannolikt med hänsyn till de nu gällande, ytterst omfångsrika och till sitt innehåll mången gång icke så litet svårtolkade författningar och övriga bestämmelser berörande veterinärväsendet som sådant ävensom köttkontroll, veterinärhygien i övrigt och därmed sammanhängande frågor.

Nya författningar, som komma att ställa anspråk på arbetskrafterna inom styrelsens veterinärbyrå, lära icke heller utebliva. Styrelsen tillåter sig endast erinra om nu föreliggande förslag till förordning angående kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett m. m.

Av det anförda torde framgå, att den kanslitjänsteman, på vilken den formella handläggningen av de veterinära ärendena ankommer, icke blott bör besitta stor rutin i fråga om expeditionsgöromål — att märka är, att ett stort antal ärenden äro av synnerligen brådskande beskaffenhet (skyndsamma nådiga remisser, år 1919: 58) ävensom att förutom det veterinära medicinalrådet jämväl statsinspektören över köttkontrollen är föredragande av å veterinärbyrån förefallande ärenden — utan även måste vara synnerligen väl förtrogen med dithörande författningar.

Här torde ock böra erinras därom, att Eders Kungl. Maj:t genom skrivelse av den 5 mars 1920 bemyndigat medicinalstyrelsen att medgiva dispens i fråga om vissa för införsel meddelade föreskrifter (Svensk författningssamling nr 79/1920). Härigenom har jämväl den som sekreterare tjänstgörande notariens ansvar avsevärt ökats.

Genom att avgörandet av dessa mål överflyttats på medicinalstyrelsen har visserligen antalet nådiga remisser minskats, men å andra sidan de från veterinärbyrån utgående expeditionerna ökats.

Antalet av de i anledning av nyssnämnda föreskrift under tiden från och med den 5 mars till och med den 17 augusti 1920 av medicinalstyrelsens veterinärbyrå meddelade dispenser utgjorde 187, omfattande tillsammans 489 expeditioner.

Det är uppenbart, att det, med den omfattning veterinärärendena i styrelsen numera tagit och med den mångfald författningar, som vid uppsättandet av skrivelser å veterinärbyråns kansli skola tillämpas, måste vara till men för ärendenas snabba och noggranna handläggning, om man icke kan påräkna att som främste man på nämnda kansli hava en person, som är fullt förtrogen med här förekommande arbeten och som kan förväntas på platsen kvarbliva någon längre tid. Det är uppenbart, att detta mål mycket bättre skall kunna ernås, om befattningen uppföres i andra lönegraden.

Det framstår således som ett kännbart behov att genom inrättandet av en sekreterartjänst vid styrelsen binda så kvalificerad juridiskt utbildad arbetskraft, att den veterinära ledningen även med avseende på vad densamma i detta hänseende tillkommer måtte kunna fylla sin uppgift och jämväl den kontinuitet i arbetet ernås, som är oundgängligen nödvändig för erhållande av ett gott arbetsresultat.

Vederbörande departementschef har emellertid icke ansett sig kunna ansluta sig till medicinalstyrelsens uppfattning, att det nu borde å den ordinarie staten uppföras en för veterinärärendenas handläggning avsedd sekreterare. Som skäl härtill har han anfört (5:te huvudtiteln, sid. 141) *dels* att han icke finner den förebragta utredningen i frågan med tydlighet giva vid handen, att där förekommande ärenden med hänsyn till den formella handläggningen kräva en så kvalificerad kraft som en sekreterare, *och dels* att hela organisationen av veterinärärendenas ledning icke kan anses vara slutgiltigt ordnad.

Sistnämnda omständighet kan väl emellertid i och för sig icke få utgöra något hinder för anställande av sekreterare å veterinärbyrån, därest detta verkligen är behöfligt för ärendenas snabba och behöfliga handläggning. Till belysande av denna fråga må här anföras några siffror, som utvisa, huru kansliarbetet å veterinärbyrån vuxit sedan 1913, då medicinalstyrelsen första gång uttalade sig för att en sekreterarbefattning å veterinärbyrån borde inrättas. Antalet utgående expeditioner voro sålunda under år 1913: 1,508, under 1914: 2,113, under 1915 (då mul- och klövsjuka utbrutit): 3,518, under 1916 (då förhållandet var detsamma): 3,333, under 1917: 3,060, under 1918: 3,547, under 1919: 3,035, under 1920 (då mul- och klövsjuka åter uppträtt): 5,430.

Som ovan nämnts var ett av skälen till att de i september 1913 för avgivande av förslag till omorganisation och lönerreglering av medicinalstyrelsen tillkallade sakkunniga ansågo sig *för det dåvarande* icke kunna tillstyrka en sekreterarbefattning för veterinärärenden inom styrelsen det, att en byråveterinärtjänst då skulle inrättas. I medicinalstyrelsens ovan refererade skrivelse är emellertid meddelat, att byråveterinären icke i den grad, som man hoppats, kunnat biträda vid uppsättandet av expeditioner, då han alltmera måst så gott som uteslutande tagas i anspråk för dels det rent veterinärtekniska arbetet, som är hans egentliga uppgift, och dels det statistiska bearbetandet av material i till byrån inkomna årsberättelser och rapporter. Även antalet inkomna mål har nämligen avsevärt ökats. Medan deras antal 1913 utgjorde 2,295 har detsamma under de två sistförflutna åren utgjort 4,332 respektive 6,608.

Då byråveterinären sålunda icke vidare kan påräknas för kansliarbetet, utgöres den för detta arbete disponibla personalen av — förutom ett ordinarie och ett extra skrivbiträde — allenast en notarie och en extra tjänsteman. I brist på kvalificerad arbetskraft har som extra tjänsteman anställts en juris studerande vid Stockholms högskola. I övrigt ha å båda ifrågavarande befattningar under de senare åren täta

ombyten ägt rum. Det torde även för framtiden finnas föga förhoppning, att någon mera kvalificerad notarie skall komma att stanna å byrån för någon längre tid, enär en sådan helt naturligt söker att snarast erhålla en sekreterartjänst. Uppenbart torde sålunda vara, att det endast genom inrättandet av en sekreterartjänst å veterinärbyrån blir möjligt att få nödig kontinuitet och erforderliga kvalifikatiouer hos den, som närmast har att svara för kansliarbetet å denna byrå, vilket med hänsyn till ärendenas art ofta måste ombesörjas med stor skyndsamtet. I detta sammanhang må också erinras, att arbetet å veterinärbyrån är mycket maktpåliggande, då många å densamma förekommande ärenden äro av den största betydelse för landets jordbruk. Det synes sålunda finnas mycket goda skäl för att framställningen om förändring av notariebefattningen å veterinärbyrån till sekreterartjänst bifalles.

Den ökning i medicinalstyrelsens utgiftsstat, som skulle förorsakas härav, skulle med hittills gällande stat uppgå till allenast 1,900 kronor. då notaries lön enligt denna är 4,000 kronor + 900 kronor i tillfällig löneförbättring, medan sekreterares lön uppgår till 5,800 kronor + 1,000 kronor i tillfällig löneförbättring. Enligt det i statsverkspropositionen föreliggande förslaget till lönereglering för de centrala ämbetsverken, enligt vilket lönen för den förstnämnda tjänstebefattningen är upptagen till 6,420 kronor och för sekreterartjänst till 8,580 kronor, blir skillnaden 2,160 kronor.»

*Utskottets
yttrande.*

Vad först beträffar den av Kungl. Maj:t till uppförande å medicinalstyrelsens ordinarie stat föreslagna notariebefattningen å medicinalbyrån har utskottet funnit den till stöd härför förebragta utredningen giva vid handen, att ett konstant behov av en juridiskt utbildad arbetskraft med notaries tjänsteställning å sagda byrå förefinnes, och får utskottet sålunda tillstyrka, att befattningen i fråga uppföres å styrelsens ordinarie stat. Att på sätt departementschefen föreslagit beräkna hans avlöning till den för näst högsta löneklassen för ortgruppen G inom 13:e lönegraden bestämda, 7,212 kronor, har utskottet dock icke kunnat tillstyrka utan får utskottet förorda, att hans löneförmåner beräknas efter lägsta löneklassen inom sagda grupp och grad eller till 6,420 kronor. Likaså har utskottet i betraktande av den förlängda tjänstgöringstid, som från och med nästkommande år träder i kraft, ansett sig icke kunna tillstyrka bibehållandet av den å byrån ifråga anställde juridiskt utbildade amanuensen.

I detta sammanhang har utskottet till prövning upptagit det av ovanberörda motionärer väckta förslaget om förändring av den nu-

varande notariebefattningen å styrelsens veterinärbyrå till sekreterartjänst. Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har departementschefen funnit sig icke kunna ansluta sig till medicinalstyrelsens härutinnan gjorda framställning, dels enär han icke ansett den förebragta utredningen i frågan med tydlighet giva vid handen, att å byrån förekommande ärenden kräva en så kvalificerad arbetskraft som en sekreterare, dels ock enär hela organisationen av veterinärärendenas ledning icke kunde anses vara slutgiltigt ordnad. I likhet med motionärerna finner emellertid utskottet, att sistnämnda omständighet i och för sig icke må utgöra hinder för anställandet av en sekreterare å veterinärbyrån, för så vitt detta är för ärendenas behöriga handläggning erforderligt. Utskottet delar ävenledes motionärernas uppfattning, att med hänsyn till ärendenas art och mängd det måste anses önskvärt, att styrelsen kan hos sig binda en för arbetet så kvalificerad juridisk arbetskraft, att den veterinära ledningen, även med avseende på vad densamma i detta hänseende tillkommer, kan fylla sin uppgift och kontinuitet i arbetet ernås. På grund härav och i betraktande av övriga av motionärerna till stöd för förslaget ifråga anförda skäl har utskottet funnit sig böra tillstyrka detsamma.

I den för avlöningar till medicinalstyrelsens ordinarie tjänstemän beräknade anslagsposten, 252,900 kronor, ingå bland annat avlöningsmedel till en ombudsman, en byråveterinär, tre sekreterare, en kamrerare och en kontrollant av hospitalens ekonomiska förvaltning, vilka Kungl. Maj:t föreslagit till uppförande i 16:de lönegraden. Enligt riksdagens numera fattade beslut skola emellertid ifrågavarande befattningshavare placeras i 15:de lönegraden och synes på grund härav samt med hänsyn till att avlöningsförmånerna till den för uppförande å ordinarie stat föreslagna notariebefattningen beräknats till för högt belopp, det av Kungl. Maj:t äskade anslaget kunna nedsättas till i runt tal 245,000 kronor. Vid bifall till utskottets förslag om förändring av den å styrelsens stat uppförda notariebefattningen å veterinärbyrå till en sekreterarbefattning erfordras åter en ökning av anslaget med 1,148 kronor eller i runt tal 1,200 kronor till 246,200 kronor.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om ett anslag å 12,700 kronor till vikariatsersättningar har detta icke givit utskottet anledning till annan erinran än att utskottet funnit, att särskilda medel icke synas böra beredas styrelsen för erhållande av tjänsteläkare såsom semestervikarier för samtliga fyra läkarutbildade medicinalråd. Då styrelsen har tillgång till vikarier jämväl bland styrelsens tjänstemän, synas dylika medel böra beräknas till allenast två sådana medicinalrådsbefattningar.

Härigenom kan en minskning å 1,800 kronor i det av Kungl. Maj:t för ändamålet ifråga äskade anslagsbeloppet äga rum och anslaget sålunda bestämmas till 10,900 kronor.

Vidkommande härefter Kungl. Maj:ts förslag dels om förhöjning av nu utgående fasta arvoden till en rättsläkare och en psykiatriker hos styrelsen dels ock om dylikt arvodes beräknande å en expert för sjukhustekniska frågor har utskottet funnit sig icke kunna tillstyrka beviljandet av sådana arvoden i den utsträckning, Kungl. Maj:t ifrågasatt. Utskottet förordar sålunda, att arvodet till rättsläkaren begränsas till 2,000 kronor samt att arvoden till psykiatrikern och omförmälte expert bestämmas till 1,500 kronor för envar. Vid bifall härtill kunna de av Kungl. Maj:t för avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m. å innevarande års tilläggsstat och å 1922 års stat begärda anslagen nedsättas med 2,000 kronor, det förra från 13,300 kronor till 11,300 kronor och det senare från 99,300 kronor till 97,300 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär vidare, att ytterligare ett extra skrivbiträde skulle anställas hos styrelsen. Framställningen i denna del har utskottet med tanke på den under nästkommande år förlängda tjänstgöringstiden ansett sig icke kunna biträda. På grund härav och då utskottet, på sätt ovan anförts, ej heller ansett sig kunna biträda förslaget om bibehållande av en juridiskt utbildad amanuens å styrelsens medicinalbyrå, kan ovanberörda anslagspost å 97,300 kronor ytterligare nedsättas med cirka 3,200 kronor eller till i runt tal 94,000 kronor.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot vad Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, får sålunda, under åberopande av vad ovan anförts och under hänvisning till innehållet i utskottets utlåtande nr 2 A, punkt 4, hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med bifall till herrar Petréns och von Sneiderns ovan berörda motion, må

a) bestämma antalet ordinarie befattningshavare i medicinalstyrelsen på nedanstående sätt:

Befattningshavare.	Avlöningsgrad.
1 generaldirektör, arvode enligt 5 § i reglementet	—
5 medicinalråd	B 20
1 katedralbyråchef.....	B 20

Befattningshavare.	Avlönings- grad.
1 statsinspektör över köttkontrollen i riket	B 19
1 ombudsman	B 15
1 byråveterinär	B 15
4 sekreterare	B 15
1 kamrerare	B 15
1 kontrollant av hospitalens ekonomiska för- valtning	B 15
6 tjänstemän (notarier, bokhållare, tillika kassör, bokhållare, tillika notarie)	B 13
1 kontorsskrivare, kvinnlig	C 5
4 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
5 kontorsbiträden, kvinnliga	C 2
1 förste expeditionsvakt	B 3
2 expeditionsvakter	B 1

b) godkänna följande ordinarie stat för medicinalstyrelsen att tillämpas från och med år 1922:

Ordinarie stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	246,200 kronor
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i> ...	10,900 »
Arvode till generaldirektörens ställ- företrädare, <i>förslagsanslag, högst</i> ..	1,000 »
Avlöningar till icke-ordinarie befatt- ningshavare, vetenskapliga rådet, veterinärrådet m. m., <i>förslags- anslag, högst</i>	94,000 »

Förslagsanslag 352,100 kronor

c) under riksstatens femte huvudtitel, med utslutande av det under rubriken medicinalstyrelsen uppförda ordinarie bestämda anslaget, uppföra under rubriken *medicinalstyrelsen* ett ordinarie förslagsanslag å 352,100 kronor samt under rubriken *medicinalstyrelsen: övergångsstat* ett ordinarie anslag å 4,500 kronor.

Upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet.

[63.]

49:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 63) att för upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 34,700 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 163—164 i statsrådsprotokollet.

Till upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet beviljade 1920 års riksdag, efter framställning av Kungl. Maj:t (statsverkspropositionens 5:te huvudtitel punkt 46), utöver anslaget å ordinarie stat, på extra stat för år 1921 ett anslag å 25,650 kronor. Av detta belopp avsågos 21,850 kronor till avlönande enligt av Kungl. Maj:t föreslagna grunder av vissa extra befattningshavare hos styrelsen för handläggning av apoteksärenden. Återstående beloppet, 3,800 kronor, skulle användas till avlönande av den jämlikt Kungl. Maj:ts brev den 7 november 1919 hos styrelsen anställda inspektrisen över sjuksköterskeväsendet.

Av Kungl. Maj:t nu äskad förhöjning av anslaget i fråga är föränledd av den av Kungl. Maj:t föreslagna och av riksdagen numera i huvudsak godkända löneregleringen för befattningshavare i statsdepartement m. m.

Utskottets yttrande.

Vid prövning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet uppmärksammat, att Kungl. Maj:t på därom gjord framställning be- myndigat medicinalstyrelsen att tills vidare till den 1 juli 1921 anställa ett extra kvinnligt biträde hos styrelsen med åliggande att enligt styrelsens föreskrifter verkställa särskild bokföring beträffande utbetalningar från de till hospitalsbyggnadsarbeten anvisade anslag m. m. samt med rätt att åtnjuta ett arvode, motsvarande de för kvinnligt biträde av tredje graden fastställda löneförmåner, att utgå av nyssberörda anslag efter den fördelning därá, som styrelsen ägde bestämma. Utskottet har icke kunnat undgå att hysa tveksamhet, huruvida de göromål, som på- vila ifrågavarande biträde, äro av den kvalificerade beskaffenhet, att biträdet bort komma i åtnjutande av de löneförmåner, som tillkomma kvinnligt biträde av sagda lönegrad.

Utskottet, som funnit sig böra biträda anvisandet av det av Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade anslagsbeloppet, får sålunda, under erinran om vad utskottet i sitt utlåtande nr 2 A, punkt 4, anfört, hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 34,700 kronor.

50:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 64) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 164) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Personligt avlöningstillägg till en befattningshavare i medicinalstyrelsen.

[64.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,300 kronor, för beredande av *personligt avlöningstillägg* under nämnda år *för en å övergångsstat uppförd befattningshavare hos medicinalstyrelsen* i enlighet med de för provisorisk lönereglering för befattningshavare i styrelsen för år 1914 fastställda grunder och villkor.

51:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 65) hemställer utskottet,

Statens bakteriologiska laboratorium.

[65.]

att riksdagen må för år 1922 upptaga *det ordinarie anslaget till statens bakteriologiska laboratorium* med oförändrat belopp, 102,290 kronor.

52:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 66) att för upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 150,000 kronor.

Upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium.

[66.]

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 165—171 i statsrådsprotokollet.

I de till grund för förevarande anslag lagda beräkningarna ingår bland annat kostnader för förhyrande av ny lokal åt bakteriologiska laboratoriet, 38,000 kronor. Enligt vad utskottet inhämtat, hava emellertid de för lokalens begagnande erforderliga reparationsarbetena icke blivit utförda, och förmodas det vara sannolikt, att lokalen ifråga, ehuru den av anstalten kontraktsenligt tillträdde den 1 juli 1920, icke kommer att tagas i anspråk för laboratoriet. Efter att under senare delen av år 1920 hava stått obegagnad, lär lokalen numera delvis hava upplåtits för andra ändamål. Laboratoriet står alltså fortfarande med olöst lokalfråga men med skyldighet att ansvara för en fyradubbelt högre hyra än som utgår för de lokaler, laboratoriet nu för sitt ändamål använder.

Utskottets yttrande.

Utskottet har icke kunnat undgå att finna det sätt, varpå denna fråga blivit handlagd, i hög grad anmärkningsvärt och ledande till betydande utgifter och förluster för statsverket. Att, på sätt Kungl. Maj:t föreslår, grunda en fortsatt anslagsberäkning beträffande statens bakteriologiska laboratorium på förutsättningen av ett bestående innehav för anstaltens räkning av den sålunda nyförhyrda eller annan liknande lokal, har utskottet icke kunnat tillstyrka. Utskottet har därför funnit skäligt, att anslagen för upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium nedsattes såväl å 1921 års tilläggsstat som å 1922 års riksstat med 30,000 kronor vardera.

Vad beträffar den av medicinalstyrelsen förordade och av Kungl. Maj:t föreslagna anordningen med en särskild ekonomisk redogörartjänst vid detta laboratorium, finner sig utskottet övertygat om behovet av att åtgärd i sådant syfte snarast möjligt vidtages. I det läge, vari laboratoriets hela organisationsfråga nu befinner sig, synes dock icke någon viss definitiv lösning av ifrågavarande angelägenhet lämpligen böra förordas. Utskottet förutsätter, att medel till uppgiftens provisoriska ombesörjande skola kunna beredas av nu förevarande anslag.

I annat sammanhang återkommande till det av Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1921 äskade anslaget får utskottet sålunda under denna punkt hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 120,000 kronor.

Statens rättskemiska laboratorium.

53:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag till riksstat för år 1922 får utskottet hemställa,

[67.]

att riksdagen må i riksstaten för år 1922 upptaga *det ordinarie anslaget till statens rättskemiska laboratorium* med oförändrat belopp, 19,550 kronor.

Förstärkning av det ordinarie anslaget till statens rättskemiska laboratorium.

54:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68) att till förstärkning av det ordinarie anslaget till statens rättskemiska laboratorium på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 6,200 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 172—173 i statsrådsprotokollet.

[68.]

För upprätthållande av driften vid statens rättskemiska laboratorium har Kungl. Maj:t på tilläggsstat för år 1921 äskat ett förslagsanslag, högst, 3,700 kronor.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså beträffande 1922 års stat nu hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till *förstärkning av det ordinarie anslaget till statens rättskemiska laboratorium* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 6,200 kronor.

55:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 69) att för upprätthållande av driften vid statens farmaceutiska laboratorium å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 28,200 kronor.

*Statens
farmaceutiska
laboratorium.*

[69.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 173—179.

På grund av beslut vid 1914 års senare riksdag inrättades under samma år vid statsmedicinska anstalten tills vidare ett farmaceutiskt laboratorium, vilket står under tillsyn av föreståndaren för anstaltens rättskemiska laboratorium.

Avlönings- och omkostnadsstat för farmaceutiska laboratoriet har av Kungl. Maj:t fastställts för varje särskilt verksamhetsår. Den för år 1921 fastställda staten är av följande lydelse:

Rättskemisten såsom laboratoriets föreståndare, arvode	kronor	500:—
1 laborator, arvode	»	5,400:—
1 assistent, »	»	3,000:—
För tillfälliga biträden (däri inräknade semesterpenningar à 250 kronor för laborator och assistent) samt renskrivning	»	3,200:—
Hyra för lokaler	»	3,000:—
Till instrument, apparater, reagens, böcker, tidskrifter, skrivmaterialier och diverse	»	2,400:—
Elektricitet, gas, vatten	»	600:—
Förbrukningsartiklar och diverse	»	2,000:—
Städning och rengöring m. m.	»	600:—

Summa kronor 20,700:—

Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag innebär, att farmaceutiska laboratoriet skulle särskiljas från rättskemiska laboratoriet samt att i samband därmed lönerna skulle regleras för de tjänstemän, av vilkas arbetskraft laboratoriet syntes komma att hava ett konstant behov.

Utskottets
yttrande.

Till den omläggning av farmaceutiska laboratoriets organisationsform, som nu förordas av Kungl. Maj:t, hava visserligen åtskilliga skäl blivit anförda, vilkas betydelse utskottet icke kan underskatta. Utskottet håller emellertid före, att med denna omläggning bör tills vidare anstå. Såsom skäl härför får utskottet anföra, att frågan om apoteksväsendets ordnande synes böra vinna en mera definitiv gestaltning, innan farmaceutiska laboratoriets utvecklingsformer närmare fastställas samt att befattningshavarnas löneförhållanden böra regleras först efter det frågan rörande den extra ordinarie personalens i de centrala ämbetsverken löneställning blivit, i enlighet med vad riksdagen därom uttalat, närmare prövad och beslut i ämnet fattat. Utskottet finner sig sålunda böra för närvarande avstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Vid prövning av frågan om anslag i enlighet med den för år 1921 gällande avlönings- och omkostnadsstaten för farmaceutiska laboratoriet synes icke annan ändring däri behöva förekomma än att, på sätt departementschefen förordat, anslaget till hyra höjes från 3,000 till 4,000 kronor. Därigenom skulle hela anslaget, nu 20,700 kronor, ökas till 21,700 kronor.

Under återopande av vad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för *upprätthållande av driften vid statens farmaceutiska laboratorium* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 21,700 kronor.

[70—74.] 56:o Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande *dels* höjning av det ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare (punkt 70) *dels* anslag till skrivbiträde och övriga expenser åt förste provinsialläkare ävensom för anställande av biträdande förste provinsialläkare (punkt 71) *dels* bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden (punkt 72) *dels* flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare (punkt 73) *dels* ock anslag för hospitals underhåll (punkt 74) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Bidrag till
befodrings-
avgifter för
vissa befatt-
ningshavare
vid statens
hospital och
asylor.

57:o Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 75) och under återopande av vad statsrådsprotokollet (sid. 190—191) i ämnet innehåller, får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, av det utav 1918 års lagtima

[75.]

riksdag beviljade anslaget å 230,000 kronor såsom bidrag till de befordringsavgifter, vilka befattningshavare, tillhörande sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens hospital och asyler, hava att, därest de från och med år 1919 tillträda befattning å ordinarie stat, enligt reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa till nämnda kassa erlägga, på extra stat för år 1922 såsom förslagsanslag, högst, anvisa ett belopp av 45,000 kronor.

58:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för uppförande av ett hospital vid Hälsingborg (punkt 77) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Anläggning
av ett hospital
vid Hälsing-
borg.

[77.]

anmäla.

59:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 78) att för uppförande av tre bostadshus för personal vid Uppsala hospital och asyl på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 230,800 kronor.

Bostadshus
för personal
vid Uppsala
hospital och
asyl.

[78.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 195—196 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som förväntar, att vederbörande myndigheter söka i möjligaste mån nedbringa kostnaderna för fullbordandet av bostadshusen i fråga, har ansett sig böra biträda Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må för uppförande av *tre bostadshus för personal vid Uppsala hospital och asyl* på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 230,800 kronor.

60:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 79) att för fortsättande av arbetet med anläggande av ett reningsverk för vattenledningsvattnet vid Östersunds hospital på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 165,000 kronor.

Renings-
anläggning
för vattenled-
ningsvattnet
vid Öster-
sunds hos-
pital.

[79.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 196 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, får alltså hemställa,

att riksdagen må för fortsättande av arbetet med anläggande av ett *reningsverk för vattenledningsvattnet vid Östersunds hospital* på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationslag av 165,000 kronor.

*Tillbyggnad
av maskinhu-
set vid Stock-
holms hos-
pital.*

[80.]

61:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 80) att för tillbyggnad av maskinhuset vid Stockholms hospital i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten C. Westman i januari 1920 uppgjorda ritningar på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 67,900 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 196—198 i statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som funnit Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om tillbyggnad av maskinhuset vid Stockholms hospital väl motiverat, har alltså ansett sig kunna tillstyrka, att medel för ändamålet anvisas. Vid granskning av i ärendet ingivna ritningar och kostnadsförslag har utskottet emellertid funnit, att rummen i den för maskinmästaren avsedda bostaden böra kunna till sin storlek något minskas samt att förenklingar i byggnadssättet i övrigt kunna vidtagas. På grund härav och med hänsyn till numera inträdda prissänkningar å byggnadsmaterialier har utskottet ansett anslaget kunna begränsas till 60,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för *tillbyggnad av maskinhuset vid Stockholms hospital* i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten C. Westman i januari 1920 uppgjorda ritningar på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

*Inköp av visst
markområde
m. m. för
Härnösands
hospital.*

[81.]

62:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 81) att för inköp för Härnösands hospitals behov av dels ett staden Härnösand tillhörigt markområde om 3,220 kvadratmeter jämte å området växande skog till ett pris av högst 7,100 kronor, dels ock vissa änkan Kristina Strömberg tillhöriga byggnader till ett pris av högst 15,000 kronor, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 22,100 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 199—202 i statsrådsprotokollet.

Ändamålet med ifrågavarande inköp är att bereda ökat antal bostäder för den gifta personalen vid Härnösands hospital.

Då utskottet funnit Kungl. Maj:ts förevarande förslag väl motiverat och de för markområdet och byggnaderna betingade köpevillkoren för staten fördelaktiga, får utskottet hemställa,

Utskottets
yttrande.

att riksdagen må, för *inköp för Härnösands hospitals behov av dels ett staden Härnösand tillhörigt markområde om 3,220 kvadratmeter jämte å området växande skog till ett pris av högst 7,100 kronor, dels ock vissa änkan Kristina Strömberg tillhöriga byggnader till ett pris av högst 15,000 kronor, på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 22,100 kronor.*

63:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag *dels* för anordnande av en statens uppfostringsanstalt för vanartade sinnesslöa flickor (punkt 82) *dels* för uppehållande under senare halvåret 1922 av verksamheten vid en statens uppfostringsanstalt för vanartade sinnesslöa flickor (punkt 83) *dels ock* för uppehållande under år 1922 av verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för vanartade sinnesslöa gossar (punkt 84) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat hörigenom för riksdagen

annåla.

64:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 85) hemställer utskottet,

Underhåll
av Järvsö
sjukhus för
spetälska.

att riksdagen må för år 1922 upptaga det *ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska* med oförändrat belopp, 23,500 kronor.

[85.]

65:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 86) att till tackande av brist å ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 16,500 kronor.

Täckande av
brist å anslag
till underhåll
av Järvsö
sjukhus för
spetälska.

[86.]

Till tackande av brist å ifrågavarande anslag under de senaste åren hava 1919 års lagtima och 1920 års riksdagar beviljat medel såväl å tilläggsstat för åren 1919 och 1920 som ock på extra stat för åren 1920 och 1921. Sålunda anvisades på tilläggsstat för år 1920, utöver förut beviljade medel, ett förslagsanslag, högst, 20,600 kronor samt på extra stat för år 1921 ett förslagsanslag, högst, 16,500 kronor.

Utskottets
yttrande.

Med hänsyn till numera inträdd prissänkning å livsförnödenheter och bränsle m. m. har utskottet ansett, att en jämkning i det av Kungl. Maj:t äskade anslaget bör kunna äga rum. Utskottet, som vill förorda, att anslaget nedsättes med 4,500 kronor, får alltså hemställa,

att riksdagen må till *täckande av brist å ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 12,000 kronor.

Anslag till
driftkostnader
vid tuberkulos-
sjukvårds-
anstalter.

[87.]

66:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 87) att dels medgiva, att statsbidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter må från och med år 1922 utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, dels ock från och med år 1922 höja det ordinarie förslagsanslaget till bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter, nu 2,500,000 kronor, med 100,000 kronor till 2,600,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 206—215 i statsrådsprotokollet.

I överensstämmelse med riksdagens i ämnet fattade beslut har Kungl. Maj:t genom kungörelser den 28 juni 1918 (sv. förf.-samling nr 494) och den 12 september 1919 (sv. förf.-samling nr 589) fastställt villkor och bestämmelser för åtnjutande av bidrag från anslaget till driftkostnader vid tuberkulossjukvårdsanstalter.

Omförmälda kungörelser innehålla i §§ 1 och 2 följande:

Statsbidrag utgår allenast till sådan anstalt, som prövas vara på tillfredsställande sätt anordnad och där avgiften för vårdplats i allmän sjuksal icke utgår med högre belopp än 1 krona för dag, dock att, där anstalt är avsedd för personer, tillhörande viss kommun eller landstingsområde, hinder för statsbidrags åtnjutande ej må föranledas av den omständigheten, att avgiften för vård av person från annan ort utgår med högre belopp.

Från och med år 1920 utgör bidragets belopp för tuberkulossjukhus 2 kronor, för tuberkulossjukstugor och tuberkulosavdelningar å lasarett 1 krona 50 öre samt för kustsjukhus och kustsanatorier för skrofulösa barn 1 krona 75 öre, allt för dag och patient, för vilken avgiften ej är högre än 1 krona om dagen, dock med den inskränkning att för län eller stad, som ej deltagar i landsting, statsbidrag ej i något fall må utgå till flera sjukplatser än en på varje tusental av länets eller stadens invånare, däri dock ej inberäknat antalet sjukplatser å kustsjukhus och kustsanatorier för skrofulösa barn eller tuberkulossjukvårdsanstalt, som är avsedd för vård av sjuka från hela riket utan företräde för sjuka från visst län eller viss stad, samt med undantag därjämte beträffande Jämtlands och Norrbottens län, där statsbidrag må utgå för varje sjukplats utan inskränkning i förhållande till invånarantalet.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag innebär, att den nu gällande bestämmelsen om statsbidragets relation till invånarantalet skulle borttagas beträffande samtliga län samt att för erhållande av dylikt bidrag patientavgiften för vårdplats i allmän sjuksal skulle från och med år 1922 få utgå med högst 2 kronor å tuberkulossjukhus, med högst 1 krona 50 öre å tuberkulossjukstugor och tuberkulosavdelningar å lasarett samt med högst 1 krona 75 öre å kustsjukhus och kustosanatorier för skrofulösa barn.

Vad först vidkommer förslaget att sätta maximiavgiften per vårdplats till ett belopp lika med statsbidraget eller, med detta förslag tillämpat på de nu utgående statstillskotten, för vårdplats i allmän sjuksal, högst 2 kronor å tuberkulossjukhus, högst 1 krona 50 öre å tuberkulossjukstugor och tuberkulosavdelningar å lasarett samt högst 1 krona 75 öre å kustsjukhus och kustosanatorier för skrofulösa barn, finner sig utskottet kunna biträda detsamma. Likaledes anser sig utskottet kunna ansluta sig till förslaget att bestämmelsen om begränsning av statsbidragets relation till folkmängden upphäves utom beträffande städer som ej deltaga i landsting.

Utskottets
yttrande.

Även i övrigt finner utskottet icke anledning till annan erinran mot Kungl. Maj:ts förslag än att utskottet icke blivit övertygat om behovet av att för år 1922 höja förslagsanslaget utöver det belopp, som anvisats för år 1921, utan håller utskottet före, att anslaget kan bibehållas jämväl för år 1922 vid 2,500,000 kronor.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att statsbidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter må från och med år 1922 utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1921 angivna grunder,

b) för år 1922 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter* med oförändrat belopp, 2,500,000 kronor.

67:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88) medgiva, att statsbidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter må från och med år 1922 utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder.

Uppförande
eller inrättande
av tuberkulossjukvårdsanstalter.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 216—219 i statsrådsprotokollet.

[88.]

Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet funnit sig kunna biträda och får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva, att statsbidrag till *uppförande eller inrättande av tuberkolossjukvårdsanstalter* må från och med år 1922 utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1921 angivna grunder.

Resebidrag till vissa patienter vid kustsanatorierna.

[89.]

68:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 89) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag å 15,000 kronor för beredande av *bidrag till medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från de vid västkusten belägna statsunderstödda kustsanatorierna*, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

Stipendier för utbildning av tuberkulosläkare.

[90.]

69:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 90) att ordinarie reservationsanslaget för resestipendier åt läkare för studier i tuberkulosjukvård må upptagas till oförändrat belopp, 2,000 kronor.

Enligt nu gällande bestämmelser i avseende å ifrågavarande stipendier antages stipendiat, som skall hava avlagt medicine licentiatexamen, av medicinalstyrelsen samt är skyldig att vid det av Konung Oscar II:s jubileumsfonds sanatorier, som honom av medicinalstyrelsen anvisas, deltaga i en av överläkaren vid sanatoriet given studiekurs under 60 dagar. Av stipendiebeloppet, som numera utgör 550 kronor, utbetalar styrelsen dels 240 kronor till stipendiaten, sedan styrelsen prövat och godkänt dennes deltagande i kursen, dels till sanatoriets överläkare, såsom ersättning för ledningen av undervisningen, 100 kronor, dels ock till sanatoriets styrelse, såsom ersättning för kost och rum åt stipendiaten, 3 kronor 50 öre om dagen.

Departementschefen har nu uttalat sig för dels att stipendiebeloppen höjas till 1,000 kronor, vilket belopp skulle fördelas sålunda, att 340 kronor skulle utbetalas till stipendiaten, 300 kronor till sanatoriets överläkare samt 6 kronor om dagen till styrelsen vid sanatoriet såsom

ersättning för kost och rum, dels ock att, därest medicine licentiat icke finnes såsom sökande till stipendium, medicine kandidat förklaras berättigad att antagas till stipendiat.

Utskottet, som visserligen i likhet med departementschefen ansett en viss förhöjning av stipendiebeloppens storlek erforderlig, har dock icke funnit sig böra förorda, att en så avsevärd förhöjning, som den av departementschefen ifrågasatta, nu vidtages, utan har utskottet ansett förhöjningen böra begränsas till 800 kronor, vilket belopp skulle fördelas med 300 kronor till stipendiaten, 200 kronor till läkaren vid sanatoriet och 5 kronor om dagen till sanatoriets styrelse.

Utskottet, som i övrigt icke haft något att erinra mot vad departementschefen under förevarande punkt uttalat, hemställer alltså,

att riksdagen må upptaga det *ordinarie reservationsanslaget för resestipendier åt läkare för studier i tuberkulosjukhusvård* med oförändrat belopp, 2,000 kronor.

Utskottets
yttrande.

70:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att till upprätthållande av verksamheten vid de genom medel ur Konung Oskar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 750,000 kronor, att användas i enlighet med av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser.

Anslag till
driftkostnader
vid folksana-
torierna.

[91.]

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

71:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 92), att på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag å 300,000 kronor att användas till statsbidrag för understödjande av dispensärverksamhet under villkor i huvudsaklig överensstämmelse med de nu gällande.

Understödjande av
dispensär-
verksamhet.

[92.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 223—224 i statsrådsprotokollet.

För understödjande av dispensärverksamhet har riksdagen på extra stat beviljat särskilda förslagsanslag, för vart och ett av åren 1915—1917 å 60,000 kronor, för vart och ett av åren 1918 och 1919 å 70,000 kronor, för år 1920 å 150,000 kronor samt för år 1921 å 250,000 kronor.

Anledningen till den av Kungl. Maj:t nu föreslagna förhöjningen av anslaget är, att dispensärverksamheten alltjämt befinner sig i kraftig utveckling.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer

att riksdagen må på extra stat för år 1922 bevilja ett förslagsanslag å 300,000 kronor att användas till statsbidrag för *understödjande av dispensärverksamhet* under villkor i huvudsaklig överensstämmelse med de nu gällande.

Bidrag till upprätthållande av radiumhemmets verksamhet.

[93.]

72:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 93) att på extra stat för år 1922 anvisa dels ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets poliklinik, dels ock ett förslagsanslag av 31,000 kronor såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik, allt att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de av chefen för socialdepartementet i statsrådsprotokollet angivna grunderna.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 225—232 i statsrådsprotokollet.

Till täckande av brist som uppstått för radiumhemmets verksamhet under år 1920 har Kungl. Maj:t å tilläggsstat för innevarande år äskat ett förslagsanslag, högst, 35,000 kronor.

Utskottets yttrande.

Utskottet, som funnit sig böra förorda, att anslag i överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit anvisas såväl för år 1921 som för år 1922 och icke haft något att erinra mot de av Kungl. Maj:t föreslagna grunderna för utanordnande av anslagen för sist sagda år, hemställer alltså nu beträffande 1922 års stat,

att riksdagen må på extra stat för år 1922 anvisa *dels* ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor såsom *bidrag till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets poliklinik*, *dels ock* ett förslagsanslag av 31,000 kronor såsom *bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik*, allt att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de av departementschefen i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1921 angivna grunderna.

73:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 94) hemställer utskottet,

*Resebidrag till
vissapatienter
vid radium-
hemmet.*

[94.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande av bidrag, enligt nu gällande grunder, till *medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från radiumhemmet i Stockholm* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag å 15,000 kronor.

74:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95), att till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 2,000,000 kronor.

*Statsbidrag
för upp-
förande, in-
rättande eller
inlösen av
epidemi-
sjukhus.*

[95.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 233—234 i statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som funnit det icke vara erforderligt, att ifrågavarande anslag uppföres med så högt belopp som det av Kungl. Maj:t föreslagna, håller före, att en sänkning av anslaget med 500,000 kronor kan äga rum.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 1,500,000 kronor.

75:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96) att till statsbidrag för driften av epidemisjukhus på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 600,000 kronor.

*Statsbidrag
för driften av
epidemi-
sjukhus.*

[96.]

Utskottet, som ansett, att en proportionsvis lika stor minskning kan äga rum beträffande förevarande anslag som ifråga om det under nästföregående punkt upptagna, får sålunda hemställa,

*Utskottets
yttrande.*

att riksdagen må till *statsbidrag för driften av epidemisjukhus* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

Kliniker vid
vanförestal-
terna i
Stockholm,
Göteborg och
Hälsingborg.

[97.]

76:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 97),
dels medgiva, att statsbidrag till anordnande av kliniker vid vanförestal-
anstalerna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till underhåll av
skol- och uppfostringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stock-
holm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra
inrättade undervisningsanstalerna för vanföra m. m. må från och med
år 1921 utgå i enlighet med av departementschefen förordade grunder;
dels ock upptaga det å riksstaten uppförda ordinarie förslags-
anslaget till kliniker vid vanförestalerna i Stockholm, Göteborg och
Hälsingborg till oförändrat belopp 179,500 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 234—240 i statsrådsproto-
kollet.

Utskottets
yttrande.

Vid behandling år 1919 av frågan angående anslag till kliniker vid
vanförestalerna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg anförde riksdagen,
att riksdagen ansåg det kunna ifrågasättas, huruvida icke i fort-
sättningen statsbidraget till ifrågavarande anstalter borde bestämmas
till visst belopp för varje å anstalt intagen patient eller elev och så-
lunda icke, på sätt Kungl. Maj:t då föreslagit, ställas i förhållande till
anstalternas driftkostnader.

Utskottet, som alltjämt hävdar denna uppfattning, har icke funnit
sig kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag om ändring i de nu gällande
grunderna för statsbidrags utgående.

Vad det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet beträffar, har det-
samma icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet hemställer,

a) att Kungl. Maj:ts förslag om ändring i grun-
derna för utgående av statsbidrag till anordnande av
kliniker vid vanförestalerna i Stockholm, Göteborg
och Hälsingborg, till underhåll av skol- och uppfo-
stringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stock-
holm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för
bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalerna
för vanföra m. m. icke må av riksdagen bifallas;

b) att riksdagen må upptaga det å riksstaten
uppförda ordinarie förslagsanslaget till kliniker vid van-
förestalerna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg
till oförändrat belopp, 179,500 kronor.

77:o) På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 98) hemställer utskottet,

att riksdagen må upptaga det å riksstaten uppförda *ordinarie förslagsanslaget till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra* med oförändrat belopp, 131,400 kronor.

Underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra.

[98.]

78:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 99) får utskottet hemställa,

att riksdagen må upptaga det å riksstaten uppförda *ordinarie förslagsanslaget till de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m.* till oförändrat belopp, 184,500 kronor.

Understöd åt undervisningsanstalter för vanföra

m. m.

[99.]

79:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 100), att till understöd åt Eugeniahemmet på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 80,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet angivna grunder.

Eugeniahemmet.

[100.]

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 241—249 i statsrådsprotokollet.

Å tilläggsstat för innevarande år har Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål jämväl äskat ett förslagsanslag, högst, 80,000 kronor.

Av den i ärendet förebragta utredningen framgår, att Eugeniahemmet, vars verksamhet givetvis måste anses vara av mycket behjärtansvärd art, på grund av krisförhållandena kommit i ett brydsamt ekonomiskt läge. Å andra sidan måste utskottet med bekymmer konstatera, att jämväl denna framställning utgör ett led i en allmän tendens hos på enskilt initiativ tillkomna välgörenhetsanstalter att under fordrande tidsperioder söka överflytta en större eller mindre del av sin ekonomiska börda på statsverket och att sedan allt framgent vidbliva en dylik ställning. Utskottet har därför trots sig böra i nu förevarande fall förorda en sådan lösning av frågan, att ett tillfälligt anslag lämnas såsom hjälp för anstalten att komma ur de nuvarande svårigheterna, och sker detta under uttalande av den förvissning, att det skall lyckas de betydande enskilda krafter, som hittills stått bakom och ekonomiskt

Utskottets yttrande.

bisträckt denna anstalt, att framdeles utan direkt statsunderstöd uppehålla verksamheten. Vid sådant förhållande har utskottet icke funnit skäl uppställa andra särskilda villkor för anslaget åtnjutande än att verksamheten under åren 1921 och 1922 upprätthålles i en omfattning, ungefärlig med den nuvarande.

Utskottet har ansett sig kunna tillstyrka beviljande av ett belopp av 50,000 kronor å 1921 års tilläggsstat och 50,000 kronor å 1922 års riksstat, eller sammanlagt 100,000 kronor.

I annat sammanhang återkommande till förslaget beträffande anslag å 1921 års tilläggsstat, får utskottet, med åberopande av vad sålunda anförts, alltså nu hemställa,

att riksdagen må till *understöd åt Eugeniahemmet*
på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag,
högst, 50,000 kronor.

Allmän hälso-
och sjukvård.

[101.]

80:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 101), att från och med år 1922 höja det ordinarie förslagsanslaget till bestridande av kostnader för allmän hälso- och sjukvård, nu 275,000 kronor, med 725,000 kronor eller till 1,000,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 249—252 i statsrådsprotokollet.

Den av Kungl. Maj:t föreslagna förhöjningen av förevarande anslag är i huvudsak förorsakad av de avsevärda kostnader, som uppkommit genom tillämpning av den nya lagen angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar. Dessa kostnader uppgingo sålunda under de tio första månaderna av år 1920 till 690,750 kronor 83 öre.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som ansett sig böra tillstyrka anvisandet av det utav Kungl. Maj:t äskade beloppet och icke funnit skäl till erinran mot vad departementschefen under förevarande punkt anført — detta jämväl beträffande framställningen rörande ersättning för patients inställelse för läkareundersökning — hemställer alltså,

att riksdagen må från och med år 1922 höja det ordinarie förslagsanslaget till bestridande av kostnader för *allmän hälso- och sjukvård*, nu 275,000 kronor, med 725,000 kronor eller till 1,000,000 kronor.

81:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 102), att till beredande av bidrag, i enlighet med av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder, för lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 230,000 kronor.

Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.

[102.]

Utskottets yttrande.

Enligt vad utskottet inhämtat, har av det för år 1920 anvisade anslaget å 230,000 kronor allenast 3,347 kronor 18 öre utbetalats. Vid sådant förhållande har utskottet trots sig kunna föreslå, att anslaget för år 1922 nedsättes med 100,000 kronor till 130,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till beredande av bidrag, i enlighet med av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder, för *lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader å extra stat för år 1922* anvisa ett förslagsanslag av 130,000 kronor.

82:o) I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 103) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid 253) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Statsbidrag för anställning av distriktssköterskor m. m.

[103.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 anvisa

a) till bestridande av kostnaderna för anordnande i Stockholm av en *statens skola för utbildning av distriktssköterskor* ett förslagsanslag å 8,000 kronor;

b) till *stipendier för sjuksköterskor* för genomgående av nämnda skola ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor;

c) för beredande av *statsbidrag för anställning av distriktssköterskor* i enlighet med gällande grunder ett förslagsanslag å 250,000 kronor.

83:o) Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 104) hemställer utskottet,

Statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor.

[104.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande av *statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 500,000 kronor.

[105 och 106.] 84:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande höjning av det ordinarie anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen (punkt 105) samt angående anslag till anordnande av repetitionskurser för barnmorskor (punkt 106), kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Karantänsanstalten på Känsö för skötsel av koloxidapparaten. 85:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 107) får utskottet hemställa,

[107.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för *bestridande av kostnaderna för skötseln av den å karantänsanstalten på Känsö befintliga koloxidapparaten* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor.

Understöd åt J. Henriksson för odling av medicinalväxter m. m. 86:o) Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 108) hemställer utskottet,

[108.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, som bidrag till skolföreståndaren J. Henrikssons i Rostock verksamhet för *odling av frön för uppdragande av medicinalväxter m. m.* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

Resestipendier åt civila läkare. 87:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109) att från och med år 1922 höja det ordinarie anslaget till resestipendier åt civila läkare från 3,500 kronor till 7,000 kronor.

[109.]

Under »Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården» har tidigare i riksstaten såsom ordinarie anslag varit uppfört ett belopp av 3,500 kronor till resestipendier åt civila läkare. I avseende å dessa stipendier gälla numera bestämmelserna i brevet den 29 oktober 1915 (sv. förf.-saml. nr 504).

Stipendierna äro två till antalet och utgå, det större med 2,000 kronor och det mindre med 1,500 kronor. Stipendieresan skall företagas inom eller utom riket och för innehavaren av det större stipendiet

upptaga en tid av minst 4 månader och för innehavaren av det mindre stipendiet en tid av minst 3 månader.

Enligt Kungl. Maj:ts föreliggande förslag skulle ifrågavarande stipendier från och med nästkommande år utgå med 4,000 respektive 3,000 kronor. Stipendierna skulle sålunda fördubblas.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som visserligen anser, att en förhöjning av ifrågavarande anslag är motiverad, har emellertid funnit densamma böra begränsas till femtio procent, i följd varav det större stipendiet komme att utgå med 3,000 kronor och det mindre med 2,250 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må från och med år 1922 höja det ordinarie anslaget till *resestipendier åt civila läkare* från 3,500 kronor till 5,250 kronor.

88:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under uttalande av sin anslutning till vad departementschefen anfört angående höjning av Sveriges bidrag till internationella hälsovårdsbyrån i Paris, får utskottet hemställa,

Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris.

att riksdagen må upptaga det ordinarie förslagsanslaget till Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris med oförändrat belopp 7,000 kronor.

[110.]

89:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag rörande anslag för vidtagande av provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden m. m. (punkt 111) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

Provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden m. m.

anmäla.

[111.]

Överståthållareämbetet.

90:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 112) att till fortsatt utgivande av tidningen »Polisunderrättelser» på extra stat för 1922 anvisa ett förslaganslag, högst, 95,000 kronor.

Utgivande av »Polisunderrättelser».

[112.]

Utskottets
yttrande.

Ifrågavarande anslag, som för innevarande år utgår till samma belopp, som det av Kungl. Maj:t för år 1922 äskade, har för åren 1918, 1919 och 1920 utgjort respektive 38,400, 48,000 och 78,000 kronor.

De sålunda år efter år vidtagna förhöjningarna av anslaget hava i huvudsak varit beroende på ökade pris å tryckalster och klichéer samt ökade arbetslöner.

Utskottet, som med hänsyn till numera sjunkande framställningskostnader anser, att en jämkning av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet bör kunna äga rum, får förorda, att detsamma nedsättes med 15,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till fortsatt utgivande av tidningen »*Polisunderrättelser*» på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 80,000 kronor.

Centralbyrån
för fingerav-
tryck.

[113.]

91:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 113), att såsom bidrag för upprätthållande av centralbyrån för fingeravtryck på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid. 262—263 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Utskottet, som funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, anser sig emellertid böra ifrågasätta, huruvida icke anslaget hädanefter skulle kunna i någon mån begränsas.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, såsom bidrag för upprätthållande av *centralbyrån för fingeravtryck* på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag av 30,000 kronor.

Landsstaten.

Tjänstemän
och betjänte
vid läns-
styrelserna.

[114.]

92:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 114) att 1:o) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1922 uppföra *dels* för Stockholms län en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,500 kronor, därav 2,000 kronor lön, 1,200 kronor tjänstgöringspenningar och 300 kronor ortstillägg; för Malmöhus

län en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, för Östergötlands län en länsnotarie av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, samt för Norrbottens län en länsnotarie av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,350 kronor, därav 2,000 kronor lön, 1,200 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, varjämte för samtliga ifrågavarande befattningshavare kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 500 kronor;

dels för Östergötlands län en landskontorist med en årlig avlöning av 2,400 kronor, därav 1,500 kronor lön och 900 kronor tjänstgöringspenningar, varjämte kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 400 kronor;

2:o) föreskriva, att för de nya befattningshavare, som på grund av vad ovan föreslagits må varda uppförda å ordinarie stat, i tillämpliga delar skola gälla de villkor och bestämmelser, som genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) äro stadgade för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten;

3:o) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1922 för vardera av Jönköpings och Gävleborgs län, med uteslutande samtidigt från nämnda stat för vardera länet av en landskontorist, uppföra ett kvinnligt biträde av andra lönegraden;

4:o) föreskriva, att de kvinnliga biträden, vilka sålunda uppföras å ordinarie staten för landsstaten, skola åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 507) angående nya avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med år 1920, för de hos ämbetsverk och myndigheter uppförda, under andra—åttonde huvudtitlarna, med undantag av postsparbanken, befintliga ordinarie kvinnliga biträdesbefattningarna m. m., med däri genom kungörelse den 9 juli 1920 (nr 583) gjorda ändringar; samt

5:o) höja det ordinarie anslaget till tjänstemän och betjante vid länsstyrelserna, nu 1,438,250 kronor, med 14,450 kronor till 1,452,700 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 263—274 i statsrådsprotokollet.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag, hemställer alltså,

att riksdagen må

a) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1922 uppföra

dels för Stockholms län en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,500 kronor, därav 2,000 kronor lön, 1,200 kronor tjänstgöringspenningar och 300 kronor ortstillägg; för Malmöhus län en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, för Östergötlands län en länsnotarie av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, samt för Norrbottens län en länsnotarie av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,350 kronor, därav 2,000 kronor lön, 1,200 kronor tjänstgöringspenningar och 150 kronor ortstillägg, varjämte för samtliga ifrågasvarande befattningshavare kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 500 kronor;

dels för Östergötlands län en landskontorist med en årlig avlöning av 2,400 kronor, därav 1,500 kronor lön och 900 kronor tjänstgöringspenningar, varjämte kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 400 kronor;

b) föreskriva, att för de nya befattningshavare, som på grund av vad ovan föreslagits må varda uppförda å ordinarie stat, i tillämpliga delar skola gälla de villkor och bestämmelser, som genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) äro stadgade för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten;

c) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1922 för vartdera av Jönköpings och Gävleborgs län, med uteslutande samtidigt från nämnda stat för vartdera länet av en landskontorist, uppföra ett kvinnligt biträde av andra lönegraden;

d) föreskriva, att de kvinnliga biträden, vilka sålunda uppföras å ordinarie staten för landsstaten, skola åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i kun-

görelsen den 19 juni 1919 (nr 507) angående nya avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med år 1920, för de hos ämbetsverk och myndigheter uppförda, under andra—åttonde huvudtitlarna, med undantag av postsparbanken, befintliga ordinarie kvinnliga biträdesbefattningarna m. m., med däri genom kungörelse den 9 juli 1920 (nr 583) gjorda ändringar; samt

e) höja det ordinarie anslaget till *tjänstemän och betjänte vid länsstyrelserna*, nu 1,438,250 kronor, med 14,450 kronor till 1,452,700 kronor.

93:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 115), att nedsätta det ordinarie anslaget till övergångsstat för landstaten, nu 39,500 kronor, med 3,100 kronor till 36,400 kronor.

Övergångsstat.

[115.]

Kungl. Maj:ts förevarande förslag är föranlett därav, att en av de å övergångsstaten uppförda befattningshavarna under föregående år avlidit.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må nedsätta det ordinarie anslaget till *övergångsstat för landsstaten*, nu 39,500 kronor, med 3,100 kronor till 36,400 kronor.

94:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 116) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 276—277) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län.

[116.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande för år 1922 av *ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län*, på extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,750 kronor.

95:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 118) och under hänvisning till vad statsrådsprotokollet (sid. 277—278) i ämnet innehåller, hemställer utskottet,

Polisväsendet på landsbygden m. m.

[117.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, på extra stat för år 1922 ställa till Kungl. Maj:ts förfogande ett förslagsanslag av 800,000 kronor att, huvudsakligen under de i statsrådsprotokollet över civilärenden den 21 februari 1908 angivna villkor för åtnjutande av bidrag från anslaget, användas till *avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet*, där sådan kan av förhållandena påkallas, under medgivande tillika, *dels* att av detta anslag erforderligt belopp må användas till åtgärder i särskilda fall för grövre brotts upptäckande och misstänkta personers efterspanande och gripande, *dels ock* att Kungl. Maj:t må av anslaget använda lämpligt belopp till årsarvode åt den polistjänsteman, som förordnas att inom socialdepartementet biträda ej mindre vid förande av register över den polisstyrka, som kan komma att ur vissa städers poliskårer ställas till länsstyrelsernas förfogande för beredande av polisskydd vid oroligheter å rikets landsbygd, än ock vid beredning inom departementet av frågor om samma polisstyrkas användning i förekommande fall.

Arvode åt
lappfogdar
m. m.
[118.]

96:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anslag till ersättning åt lappfogdar m. m. (punkt 118) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Beredande av
bostad åt
landsfiskalen
i Arjeplogs
distrikt.
[119.]

97:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 119) *dels* medgiva att för beredande av bostad åt landsfiskalen i Arjeplogs distrikt må för Kungl. Maj:ts och kronans räkning inköpas en i statsrådsprotokollet omförmäld, å Arjeplogs kyrkoplats belägen fastighet samt därstädes verkställas inrednings- och byggnadsarbeten i huvudsaklig överensstämmelse med av länsstyrelsen i Norrbottens län jämte skrivelse den 18 september 1920 till Kungl. Maj:t insända ritningar med däri av byggnadsstyrelsen föreslagna ändringar, *dels ock* för ifrågavarande ändamål på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 43,500 kronor.

Utredningen i ämnet återfinnes å sid 280—287 i statsrådsprotokollet.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren (nr 105) av herr *J. B. Johansson* och den andra inom andra kammaren (nr 73) av *D. Norman m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts förslag måtte för beredande av bostad m. m. åt landsfiskalen i Arjeplogs distrikt på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 38,100 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till ovanberörda motion nr 73 i andra kammaren.

På grund av den i ärendet förebragta utredningen har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att anslag för beredande av bostad åt landsfiskalen i ovanberörda distrikt anvisas. Vid granskning av i ärendet ingivna ritningar har utskottet emellertid funnit, att det av länsstyrelsen i Norrbottens län den 26 oktober 1920 avgivna förslaget för lösande av landsfiskalens bostadsfråga bör, såsom i tillräcklig grad tillgodoseende det föreliggande behovet, antagas.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och med bifall till herrar *Johanssons* och *Normans m. fl.* ovanberörda motioner,

a) medgiva, att för beredande av bostad åt landsfiskalen i Arjeplogs distrikt må för Kungl. Maj:ts och kronans räkning inköpas en i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1921 omförd, å Arjeplogs kyrkoplats belägen fastighet samt därstädes verkställas inrednings- och byggnadsarbeten i huvudsaklig överensstämmelse med av länsstyrelsen i Norrbottens län jämte skrivelse den 18 september 1920 till Kungl. Maj:t insända ritningar med de inskränkingar som av länsstyrelsen i skrivelse den 26 oktober 1920 ifrågasatts samt med av byggnadsstyrelsen föreslagna ändringar,

b) för ifrågasatt ändamål på extra stat för år 1922 anvisa ett reservationsanslag av 38,100 kronor.

Utskottets
yttrande.

Diverse.

Främjande av
bostadspro-
duktionen.

[120.]

Tekniskt-
vetenskapliga
undersökning-
gar på bygg-
nadsområdet.

[121.]

98:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anslag *dels* till främjande av bostadsproduktionen (punkt 120), *dels ock* till tekniskt vetenskapliga undersökningar på byggnadsområdet (punkt 121) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtanden; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Extra
lönetillägg.

[122.]

99:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts föreslag (punkt 122) får utskottet hemställa,

att riksdagen må till beredande, i enlighet med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 7 januari 1921 angivna grunder, av *extra lönetillägg* åt en del tjänstemän och betjänte i de till socialdepartementet hörande ämbetsverk och kårer på extra stat för år 1922 anvisa såsom förslagsanslag ett belopp av 3,000 kronor.

Ålderstillägg.

[123.]

100:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 123) får utskottet hemställa,

att riksdagen må från och med år 1922 sänka det under femte huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till *ålderstillägg*, nu 500,000 kronor, med 50,000 kronor till 450,000 kronor.

Rese- och
traktaments-
penningar.

[124.]

101:o) Beträffande Kungl. Maj:ts förslag om anslag till rese- och traktamentspenningar (punkt 124) kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härigenom för riksdagen

anmäla.

Övriga ordinarie anslag.

102:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande år äro uppförda under femte huvudtiteln, har Kungl. Maj:t icke föreslagit annan ändring än att, till jämnande av huvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, måtte höjas från dess nuvarande belopp 300,044 kronor med 77 kronor till 300,121 kronor.

Övriga ordinarie anslag.
[125.]

Utskottet hemställer,

att samtliga ordinarie anslag under femte huvudtiteln, som här ovan icke blivit särskilt omförmälda, må för år 1922 fastställas till samma belopp, som uti innevarande års riksstat; dock att i förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, som icke skola av andra medel gäldas, må få göras den jämkning, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma kan bliva erforderlig.

Stockholm den 11 mars 1921.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, C. J. G. Swartz, A. C. Lindblad, Ollas A. Ericsson, N. A. Nilsson, J. Nilsson, i Skottlandshus, H. M. Bäckström, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. Bergqvist, J. Nilsson i Malmö och J. Olofsson samt
från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, J. Jönsson i Revinge, O. H:son Waldén, P. Nilsson i Bonarp, C. R. Jansson i Falun, S. Bengtsson i Norup, P. B. Nilsson i Landeryd, L. J. Carlsson-Frosterud, S. E. J. Lübeck, J. Erlansson, K. A. Westman och F. T. Hamrin; med undantag därav att
i behandlingen av punkterna 1—4 deltagit herr A. Pers i stället för herr J. Olofsson
» » » » 66—102 » herr O. Nilsson i Örebro i stället för
herr A. Anderson i Råstock.

Reservationer:

vid *punkt 4* (Departementets verksamhet) av herrar *S. H. Kvarnzelius, H. M. Bäckström, C. G. Ekman, A. Pers, J. Nilsson* i Malmö, *J. Jönsson* i Revinge och *S. Bengtsson* i Norup, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Kungl. Maj:ts framställning om uppförande på extra stat i socialdepartementets fattigvårdsbyrå av en andre kanslissekreterare i utbyte mot en amanuens tjänst har motiverats med behovet av en mera fast anställd, juridiskt utbildad sekreterarekraft, fullt förtrogen med den mängd ärenden av ofta ganska invecklad lagteknisk art, som å denna byrå måste handläggas, ej sällan även under tider, då byråchefen och dennes assistent på grund av den dem åliggande inspektionsskyldigheten, äro frånvarande.

Vid prövning av detta ärende har utskottet, trots att det noga beaktat nödvändigheten av att endast, då synnerligen starka skäl därtill föreligga, någon omläggning av en befattning till en högre sådan vidtages, funnit sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet håller dock före dels att med omläggningen kan anstå till den 1 januari 1922, varigenom det å 1921 års tilläggsstat äskade anslaget inbesparas, dels att anslaget till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare bör sänkas med ett belopp, motsvarande vad som hittills utgått till en amanuens. Genom en sådan begränsning kan anslagssumman för år 1922 minskas med 2,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för *upprätthållande av departementets verksamhet* å extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 17,800 kronor.»

Vid *punkt 47* (Sveriges husmodersföreningars riksförbund) av herr *C. J. G. Swartz*, vilken ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen må för understödjande av Sveriges husmodersföreningars riksförbunds verksamhet på extra stat för år 1922 anvisa ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor, att utgå under de villkor, Kungl. Maj:t bestämmer.

Verkliga utgifter.

V. Femte huvudtiteln. Socialdepartementet.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.				
1			24,000	
2				2,000
3			283,900	
4			10,400	
5				13,700
			318,300	15,700
B. Sociala verk och inrättningar.				
Riksförsäkringsanstalten:				
1	* 176,200			
2		* 1,601,700		
3	50,000			
4				
5		* 30,000		
6		* 11,700		
7		* 39,300		
	34,000		260,200	1,682,700
Försäkringsrådet:				
8			87,000	
9				70,000

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Socialstyrelsen:				
10	312,000			
11		137,000		
12		144,000		
13		30,000		
14		15,000		
15		200,000		
16		30,000		
17		* 1,000,000		
18		140,000		
19		750		
20		750	312,000	1,697,500
Arbetarskydd:				
21	164,100			
22		1,000		
23		60,000		
24		8,000	164,100	69,000
Statens tvångsarbetsanstalter:				
25			* 600,000	
Nykterhetsverksamhet:				
Alkoholistvård:				
26		* 50,000		
27		* 23,000		

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
28	Driftkostnaderna i övrigt för en statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, <i>förslagsanslag</i> *50,000				
29	Anordnande av en statens vårdanstalt för alkoholister å Ventholms kungsgård, <i>reservationsanslag</i> att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel *350,000				
30	Erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader, <i>förslagsanslag</i> *100,000				
31	Statens kostnader för farliga alkoholister m. m., <i>förslagsanslag</i> *17,000				
32	Anordnande av erkända alkoholistanstalter, <i>reservationsanslag</i> *10,000				
33	Sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården, <i>förslagsanslag</i> , högst *3,600		603,600		
	Främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder:				
34a	<i>Förslagsanslag</i> , högst *22,750		25,750		
34b	<i>Reservationsanslag</i> *3,000				629,350
	Sjukförsäkring:				
35	Sjukkasväsandets befrämjande, <i>förslagsanslag</i>	2,800,000			
36	Extra statsbidrag för år 1921 åt registrerade sjukkassor, <i>förslagsanslag</i>		1,800,000		
37	Sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>		150,000		
38	Tillsyn över understödsföreningar, <i>förslagsanslag</i> , högst		6,000	2,800,000	1,956,000
	Arbetsrådet:				
39	Kostnader för tillämpning av lagen om arbetstidens begränsning m. m., <i>förslagsanslag</i>				* 164,100
	Allmänna pensionsförsäkringen:				
40	Pensionsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	624,000			
41	Pensionsstyrelsens verksamhet m. m., <i>förslagsanslag</i>		700,000		
42	Statens kostnad för pensionstillägg och understöd åt de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, <i>förslagsanslag</i>		17,480,000		

* Av Kungl. Maj: föreslaget belopp, varöfver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
43	Bidrag till understöd åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,570,000		
44	Kostnad i anledning av ifrågasatta ändringar av lagen om allmän pensionsförsäkring, <i>förslagsanslag</i>		* 2,800,000		
45	Ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		* 60,500		
46	Ersättning till postsparbanken för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		* 180,000		
47	Postsparbankens kostnader för tryckning och expediering av pensionskvitton för treårsperioden 1921—1923, <i>förslagsanslag</i> , högst		175,000		
48	Ersättning till häradskrivarna för pensionsförteckningar, <i>förslagsanslag</i>		50,000	624,000	27,015,500
	Fattigvård och barnavård:				
49	Fattigvården i Stockholm och landsorten	9,564			
50	Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	700,000			
51	Svenska fattigvårdsförbundet, <i>förslagsanslag</i> , högst		29,400		
52	Stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000		
53	Statsinspektion av fattigvården, <i>förslagsanslag</i> , högst		49,650		
54	Bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem, <i>förslagsanslag</i>		80,000		
55	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>förslagsanslag</i>		100,000		
56	Bidrag till uppförande eller inrättande av hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>		* 100,000		
57	Bidrag till driftkostnaderna vid hem för kroniskt sjuka, <i>förslagsanslag</i>		* 120,000		
58	Allmänna barnhuset i Stockholm	84,700			
59	Frimurarbarnhuset	2,750			
60	Barnhusen i landsorten	28,380			

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
61	Särskilda åtgärder för lindring i genom den allmänna krisen uppkommen nöd, <i>förslagsanslag</i> , högst, att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel		*2,000,000	825,394	2,482,050
	Diverse sociala ändamål:				
62	Nationalföreningen mot emigrationen, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
63	Drottning Sophias skyddshem, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,000		
64	Frälsningsarméns räddningshem, <i>förslagsanslag</i> , högst		10,000		
65	Göteborgs kvinnohem, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000		
66	Vita bandets småbrukshem Håkanstorp, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,500		29,500
	Säger för sociala verk och inrättningar			5,672,694	35,795,700
C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.					
<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>					
1	Medicinalstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	352,100			
2	Övergångsstat	4,500			
3	Medicinalstyrelsens verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst			34,700	
4	Personligt avlöningstillägg till en befattningshavare hos medicinalstyrelsen, <i>förslagsanslag</i> , högst ..			1,300	
Statsmedicinska anstalten:					
5	Statens bakteriologiska laboratorium	102,290			
6	Upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i> , högst				120,000
7	Statens rättskemiska laboratorium	19,550			
8	Förstärkning av anslaget till statens rättskemiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i> , högst				6,200

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
9	Statens farmaceutiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i> , högst	21,700			
		121,840	147,900		
10	Förste provinsialläkare och provinsialläkare	*1,564,800			
11	Skrivbiträde och övriga expenser åt förste provinsialläkare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		* 52,400		
12	Bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, <i>reservationsanslag</i>		* 300,000		
13	Flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>		* 10,000		
14	Resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	5,000			
15	Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>reservationsanslag</i>	31,000			
16	Bidrag till extra provinsialläkares avlöande, <i>förslagsanslag</i>	40,000		2,119,240	546,300
	<i>Sjukvårdsanstalterna.</i>				
	Sinnessjukvårdsanstalterna:				
17	Hospitals underhåll, <i>förslagsanslag</i>	*10,000,000			
18	Bidrag till befodringsavgifter för vissa befattningshavare vid statens hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i> , högst	45,000			
19	Resestipendier åt vid statens hospital och asyler anställda läkare, <i>reservationsanslag</i>	1,000			
20	Nytt hospital vid Hälsingborg, <i>reservationsanslag</i> , att utgå av statsverkets fond av rusdrycksmedel ..	*4,000,000			
21	Bostadshus för personal vid Uppsala hospital och asyl, <i>reservationsanslag</i>	230,800			
22	Vattenreningsverk vid Östersunds hospital, <i>reservationsanslag</i>	165,000			
23	Tillbyggnad av maskinhuset vid Stockholms hospital, <i>reservationsanslag</i>	60,000			

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

			Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
24	Inköp av visst markområde m. m. för Härnösands ho- spital, <i>förslagsanslag</i> , högst	22,100				
25	Anstalter för obildbara sin- nesslöa, <i>förslagsanslag</i>	450,000				
26	Anstalter för bildbara sin- nesslöa, som icke äro fal- landesjuka, <i>förslagsanslag</i>	700,000				
27	Epileptikeranstalter, <i>förslags- anslag</i>	100,000				
28	Anordnande av en statens uppfostringsanstalt för van- artade, sinnesslöa flickor, <i>reservationsanslag</i>	* 50,000				
29	Verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för van- artade, sinnesslöa flickor, <i>förslagsanslag</i>	* 15,000				
30	Verksamheten vid statens uppfostringsanstalt för van- artade, sinnesslöa gossar, <i>förslagsanslag</i>	* 60,000	11,251,000	4,647,900		
	Övriga sjukvårdsanstalter:					
31	Lasarets underhåll	15,774				
32	Resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl., <i>reservationsanslag</i>	3,000				
33	Underhåll av Järvsö sjuk- hus för spetälska	23,500				
34	Täckande av brist å anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska, <i>för- slagsanslag</i> , högst	12,000				
35	Bidrag för driftkostnader- na vid tuberkulossjuk- vårdsanstalter, <i>förslagsan- slag</i>	2,500,000				
36	Resebidrag till vissa patien- ter vid kustsanatorierna, <i>förslagsanslag</i>	15,000				

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
37	Resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård, <i>reservationsanslag</i> ..	2,000			
38	De genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna, <i>förslagsanslag</i> , högst	* 750,000			
39	Statsbidrag till dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	300,000			
40	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	30,000			
41	Radiumhemmets poliklinik, <i>förslagsanslag</i> , högst	15,000			
42	Radiumhemmets klinik, <i>förslagsanslag</i>	31,000			
43	Resebidrag till vissa patienter vid radiumhemmet, <i>förslagsanslag</i>	15,000			
44	Statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, <i>förslagsanslag</i>	1,500,000			
45	Statsbidrag för driften av epidemisjukhus, <i>förslagsanslag</i>	450,000	2,574,274	3,088,000	
	Vanföreväsendet:				
46	Kliniker vid vanföreanstalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, <i>förslagsanslag</i>	179,500			
47	Polikliniker vid vanföreanstalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, <i>förslagsanslag</i>	15,000			
48	Underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra, <i>förslagsanslag</i>	131,400			
49	Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare, <i>förslagsanslag</i>	35,000			
50	De i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg inrättade				

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
51	undervisningsanstalterna för vanföra m. m., för- slagsanslag 184,500 Eugeniahemmet, förslags- anslag, högst 50,000	545,400	50,000	14,370,674	7,785,900
	<i>Hälsovård i allmänhet.</i>				
52	Kostnader för allmän hälso- och sjukvård, för- slagsanslag	1,000,000			
53	Lindring i mindre bemedlade patienters å lands- bygden sjukvårdskostnader, förslagsanslag		130,000		
54	Statens skola för utbildning av distriktssköterskor, förslagsanslag		8,000		
55	Stipendier för sjuksköterskor för genomgående av statens skola för utbildning av distriktsskö- terskor, förslagsanslag, högst		20,000		
56	Statsbidrag för anställning av distriktssköterskor, förslagsanslag		250,000		
57	Statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor, förslagsanslag		500,000		
58	Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	* 75,708			
59	Repetitionskurser för barnmorskor, förslagsanslag, högst		* 15,500		
60	Ortopediska institutet	8,250			
61	Skyddskoppypningen, förslagsanslag	240,000			
62	Karantänsanstalten på Kängö, förslagsanslag, högst	16,600			
63	Skötsel av den å karantänsanstalten på Kängö be- fintliga koloxidapparaten, förslagsanslag, högst		1,000		
64	Bidrag till odling av frön för uppdragande av me- dicinalväxter m. m., förslagsanslag, högst		3,000		
65	Svenska läkarsällskapet	3,000			
66	Resestipendier åt civila läkare	5,250			
67	Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsovårdsbyrån i Paris, förslagsanslag	7,000			
68	Provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden m. m., förslagsanslag, högst		* 129,500	1,355,808	1,057,000
	Säger för medicinalstaten samt hälso- och sjuk- vården			17,845,722	9,389,200

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
D. Överståthållarämbetet.					
1	Överståthållarämbetet			123,822	
2	Utgivande av »Polisunderrättelser», <i>förslagsanslag</i> , högst				80,000
3	Centralbyrån för fingeravtryck, <i>förslagsanslag</i> ..				30,000
	Säger för överståthållarämbetet			123,822	110,000
E. Landsstaten.					
1	Landshövdingarna			318,500	
2	Tjänstemän och betjänte vid länsstyrelserna			1,452,700	
3	Sakkunniga till biträde vid utredningar m. m., <i>för-</i> <i>slagsanslag</i> , högst			12,000	
4	Arvoden åt extra länsnotarier m. m., <i>reservations-</i> <i>anslag</i>			383,000	
5	Fögderiförvaltningarna			2,358,531	
6	Vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, <i>förslagsanslag</i>			25,000	
7	Övergångsstat			36,400	
8	Ortstillägg till vissa tjänstemän och betjänte vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län, <i>förslags-</i> <i>anslag</i> , högst				3,750
9	Avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet, <i>förslagsanslag</i>				800,000
10	Ersättning åt lappfogdar m. m., <i>reservationsanslag</i>				* 45,550
11	Bostad åt landsfiskalen i Arjeplogs distrikt, <i>reser-</i> <i>vationsanslag</i>				38,100
	Säger för landsstaten			4,586,131	887,400
F. Diverse.					
1	Statsbidrag till främjande av bostadsproduktionen, <i>reservationsanslag</i> , att av byggnadsskatt direkt utgå				* 5,500,000
2	Tekniskt-vetenskapliga undersökningar på bygg- nadsområdet, <i>förslagsanslag</i> , högst				* 100,000
3	Extra lönetillägg, <i>förslagsanslag</i>				3,000
4	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>			450,000	
5	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..			* 900,000	

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>			225,000	
7	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>			40,000	
8	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags- anslag</i>			1,000,000	
9	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			300,121	
	Säger för diverse			2,915,121	5,603,000
	Summa			31,461,790	51,801,000

STOCKHOLM, ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG, 1921.